



# Møteinnkalling

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

---

Møtedato: 09.11.2021 kl. 09:30

Møtested: BUL-salen

Arkivsak: 19/04402

---

Mulige forfall meldes snarest til Grethe Ruud Hansen, [gh563@kirken.no](mailto:gh563@kirken.no).

KRISTIANSAND S, 08.11.2021

Grethe Ruud Hansen  
Sekretær

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Grethe Ruud Hansen	421	19/04402-138	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
74/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

**Innkalling og saksliste Agder og Telemark bispedømmeråd 09.11.2021****Vedlegg:**

Timeplan 09.11.2021

Innkalling og saksliste Agder og Telemark bispedømmeråd 09.11.2021

**Saksorientering**

Skriv inn teksten her.

**Forslag til vedtak**

Innkalling og saksliste godkjennes som de er

Sak nr 76 behandles for lukkede dører

## AGDER OG TELEMARKE BISPEDØMMERÅD

### 06/21 - Timeplan 9. november 2021

---

- Kl. 09:30** Stein Reinertsen åpner møtet med en andakt
- SAK ATBR 74/21 Godkjenning av innkalling og saksliste
- SAK ATBR 75/21 Godkjenning av protokoll fra 06.09.21
- SAK ATBR 76/21 Tilsetting sokneprest i Lund sokn u-off  
Saksordfører: Odd-Inge Uleberg
- SAK ATBR 77/21 Økonomirapport pr 30.09.21  
Saksordfører: Per Gunnar Pedersen
- SAK ATBR 78/21 Oppnevning av nye faste medlemmer og varamedlemmer  
i Agder og Telemark bispedømmeråd  
Saksordfører: Kathrine T Skjerdal
- SAK ATBR 79/21 Sammenslåing av Herre sokn og Bamble sokn  
Saksordfører: Gerd Ruth Rosland Nordstrand
- SAK ATBR 80/21 Fastsetting av soknegrensa mellom Barbu og  
Trefoldighet menigheter  
Saksordfører: Terje Damman

### **Kl 11.30 – 12.00**

### **Lunsj**

- SAK ATBR 81/21 Ny kirkelig organisering – Høringsuttalelse fra  
Agder og Telemark bispedømmeråd  
Saksordfører: Markus Westermoen
- SAK ATBR 82/21 Kirkemøtesaker – forberedelse i bispedømmerådet  
Saksordfører: Turid T Håland
- SAK ATBR 83/21 Eventuelt

- SAK ATBR 84/21 Referatsaker
1. Høringsuttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd angående lovforslag om regulering av konverteringsterapi - Behandling i AU
  2. Søknad om økonomisk støtte til statue av biskop Rosemarie Köhn

- SAK ATBR 85/21 Orienteringssaker
1. Orientering fra biskopen
  2. Orientering fra bispedømmerådets medlemmer
  3. Orientering fra stiftsdirektøren

Slutt ca kl 16.00



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

# Møteinnkalling

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

---

Møtedato: 09.11.2021 kl. 09:30 – 16:00

Møtested: BUL-salen

Arkivsak: 19/04402

---

Velkommen til bispedømmerådsmøte den 9. november 2021.

Det blir et fysisk møte i BUL-salen og lunsj sammen med staben på bispedømmekontoret.

Følgende sak behandles for lukkede dører: 76/21 – Tilsetting sokneprest i Lund sokn.

I forbindelse med sak om kirkelig organisering er representanter fra de tillitsvalgte invitert til å informere om sine synspunkter i inntil 40 minutter ved starten av møtet, og representanter fra kirkevergelagets styre inntil 40 minutter etter lunsj.

La oss huske bispedømmerådsmøte i bønn.

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 38105120 eller e-post [gh563@kirken.no](mailto:gh563@kirken.no).  
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

## SAKSLISTE

### Godkjenning av innkalling og saksliste

74/21 19/04402-138 Innkalling og saksliste Agder og Telemark bispedømmeråd 09.11.2021

### Godkjenning av protokoll

75/21 19/04402-137 Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd fra 06.09.2021

### Tilsettingsaker

76/21 21/03257-2 Tilsetting sokneprest i Kristiansand domprosti med Lund sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

### Saker til behandling

77/21 20/04598-18 Økonomirapport pr. 30.09.21  
78/21 19/03877-20 Oppnevning av nye faste medlemmer og varamedlemmer i Agder og Telemark bispedømmeråd  
79/21 21/01879-6 Sammenslåing av Herre sokn og Bamble sokn  
80/21 19/00030-18 Fastsetting av soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet menigheter  
81/21 20/03363-25 Ny kirkelig organisering Høringsuttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd  
82/21 21/03700-2 Kirkemøtesaker - forberedelse i bispedømmerådet  
83/21 18/01713-23 Eventuelt 09.11.2021

### Orienteringssaker

84/21 19/04887-49 Referatsaker 09.11.2021  
85/21 19/04887-50 Orienteringssaker 09.11.2021

KRISTIANSAND S, 01.11.2021

Grethe Ruud Hansen  
møtesekretær

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Grethe Ruud Hansen	421	19/04402-137	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
75/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd fra 06.09.2021

**Vedlegg:**

Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021

**Saksorientering**

Skriv inn teksten her.

**Forslag til vedtak**

Protokollen fra møtet 06.09.2021 godkjennes som den er

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

# Møteprotokoll

## Agder og Telemark bispedømmeråd

### 2020 - 2023

Møtedato: 06.09.2021 kl. 09:30 – 14.15  
 Møtested: BUL-salen  
 Arkivsak: 19/04402

Til stede: Kai Steffen Østensen, leder  
 Markus Westermoen, nestleder  
 Stein Reinertsen, biskop  
 Turid Torland Håland  
 Terje Damman  
 Per Gunnar Pedersen  
 Kathrine Tallaksen Skjerdal

Møtende varamedlemmer: Gerd Ruth Rosland Nordstrand for Håkon Kolstad Varhaug

Forfall: Odd Inge Rønning Uleberg, vara forsøkt innkalt  
 Odin Adelsten Aunan Bohmann, vara forsøkt innkalt  
 Håkon Kolstad Varhaug

Andre: Albert Martin Walla, PF, sak 54 - 67

Adm: Aslak Wegge, stiftsdirektør  
 Bjarne Nordhagen, sak 54 – 59 og 67  
 Ole Jørgen Sagedal, sak 54 – 59  
 Trine H Syvertsen, sak 67  
 Tone Klev Furnes, sak 69 - 70  
 Dag A Kvarstein, sak 67

Protokollfører: Grethe Ruud Hansen

<b>SAKSLISTE</b>	Side
<b>Godkjenning av innkalling og saksliste</b>	
<a href="#">54/21</a> Godkjenning av innkalling og saksliste 06.09.21	2
<b>Godkjenning av protokoll</b>	
<a href="#">55/21</a> Godkjenning av protokoll fra 09.06.21	3
<b>Tilsettingssaker</b>	



<a href="#">56/21</a>	Tilsetting sokneprest i Bamble prosti med Stathelle sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	4
<a href="#">57/21</a>	Tilsetting sokneprest i Lister og Mandal prosti med Feda sokn og Fjotland sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	5
<a href="#">58/21</a>	Tilsetting kapellan 70% i Skien prosti med Porsgrunn sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	6
<a href="#">59/21</a>	Tilsetting kapellan/menighetsprest i Arendal prosti med Moland sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	6

### Saker til behandling

<a href="#">60/21</a>	Økonomirapport pr. 30.06.21	7
<a href="#">61/21</a>	Møteplan for Agder og Telemark bispedømmeråd 2022	8
<a href="#">62/21</a>	Kirkens nødhjelp, suppleringsvalg representantskapet.	9
<a href="#">63/21</a>	Kommunikasjonsplan for Agder og Telemark bispedømme, oppdatering	10
<a href="#">64/21</a>	Høring om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt	11
<a href="#">65/21</a>	Søknad om midlertidig endring fra kateket til menighetsprest i Greipstad og Finstrand menighet	12
<a href="#">66/21</a>	Strategiplan 2022 - 2023	13
<a href="#">67/21</a>	Høring - forslag til regulering av konverteringsterapi	14
<a href="#">68/21</a>	Høring om endringer i gravplassloven og gravplassforskriften	15
<a href="#">69/21</a>	Status på kulturfeltet 2016 - 2021	15
<a href="#">70/21</a>	Forespørsel om oppnevning av representant til styret for kirkelig kultursenter i Bø i Telemark	16
<a href="#">71/21</a>	Eventuelt 06.09.21	17

### Orienteringssaker

<a href="#">72/21</a>	Referatsaker 06.09.21	18
<a href="#">73/21</a>	Orienteringssaker 06.09.21	19

Sted, 13.09.2021

Grethe Ruud Hansen  
Sekretær

### Godkjenning av innkalling og saksliste

#### 54/21 Godkjenning av innkalling og saksliste 06.09.21

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	54/21

## Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Følgende saker behandles for lukkede dører: 56 – 59/21

## Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

### Møtebehandling

Kai Steffen Østensen meldte følgende sak til Eventuelt:

*Ønske om endring av mandagens møtedatoer i høst*

### Votering

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Følgende saker behandles for lukkede dører: 56 – 59/21

## Godkjenning av protokoll

### 55/21 Godkjenning av protokoll fra 09.06.21

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	55/21

## Forslag til vedtak

Protokollen fra 09.06.21 godkjennes som den er

## Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

### Møtebehandling

## Votering

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

### **Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

Protokollen fra 09.06.21 godkjennes som den er

## Tilsettingssaker

### **56/21 Tilsetting sokneprest i Bamble prosti med Stathelle sokn som tjenestested**

*Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd*

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	56/21

## Forslag til vedtak

Som sokneprest i Bamble prosti med Stathelle sokn som tjenestested tilsettes:

Håkon Stornes

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:**

## Møtebehandling

## Votering

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

### **Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

Som sokneprest i Bamble prosti med Stathelle sokn som tjenestested tilsettes:

Håkon Stornes

## 57/21 Tilsetting sokneprest i Lister og Mandal prosti med Feda sokn og Fjotland sokn som tjenestested

*Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd*

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	57/21

### Forslag til vedtak

Som sokneprest i Lister og Mandal prosti med Feda sokn og Fjotland sokn som tjenestested tilsettes:

Dag Arnulf Kvarstein

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:**

### Møtebehandling

#### Votering

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

#### Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Som sokneprest i Lister og Mandal prosti med Feda sokn og Fjotland sokn som tjenestested tilsettes:

Dag Arnulf Kvarstein

Det tas forbehold om ordinasjon for at en tilsetting kan skje.

## 58/21 Tilsetting kapellan 70% i Skien prosti med Porsgrunn sokn som tjenestested

*Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd*

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	58/21

### Forslag til vedtak

Som kapellan 70% i Skien prosti med Porsgrunn sokn som tjenestested tilsettes.

Ann-Cecilie Myrvold Vika

Det tas forbehold om ordinasjon for at en tilsetting kan skje.

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:**

### Møtebehandling

### Votering

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

### Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Som kapellan 70% i Skien prosti med Porsgrunn sokn som tjenestested tilsettes.

Ann-Cecilie Myrvold Vika

Det tas forbehold om ordinasjon for at en tilsetting kan skje.

## 59/21 Tilsetting kapellan/menighetsprest i Arendal prosti med Moland sokn som tjenestested

*Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd*

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	59/21

**Forslag til vedtak**

Stillingen som kapellan/menighetsprest i Arendal prosti med Moland sokn som tjenestested lyses ut på nytt.

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:****Møtebehandling****Votering**

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

**Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

Stillingen som kapellan/menighetsprest i Arendal prosti med Moland sokn som tjenestested lyses ut på nytt.

**Saker til behandling****60/21 Økonomirapport pr. 30.06.21**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	60/21

**Forslag til vedtak**

1. Bispedømmerådet tar økonomirapport for Agder og Telemark bispedømmeråd pr. 30.06.21 til orientering.

2. Bispedømmerådet vedtar en justering av budsjett for 2021 hvor disponering av tidligere års mindreforbruk med kr. 900.000.- tas ut. Budsjettet reduseres ved at posten for reiseutgifter reduseres tilsvarende. Netto driftsrammen på budsjettet settes lik tildelt ramme fra Kirkerådet.

### **Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:**

#### **Møtebehandling**

Terje Damman fremmet følgende tillegg i møtet:

*Kr. 900 000, føres tilbake til disposisjonsfondet.*

#### **Votering**

Ved votering ble stiftsdirektørens forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Ved votering ble Terje Dammans tilleggsforslag enstemmig vedtatt

### **Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

1. Bispedømmerådet tar økonomirapport for Agder og Telemark bispedømmeråd pr. 30.06.21 til orientering.
2. Bispedømmerådet vedtar en justering av budsjett for 2021 hvor disponering av tidligere års mindreforbruk med kr. 900.000.- tas ut. Budsjettet reduseres ved at posten for reiseutgifter reduseres tilsvarende. Netto driftsrammen på budsjettet settes lik tildelt ramme fra Kirkerådet. Kr 900 000 føres tilbake til disposisjonsfondet.

### **61/21 Møteplan for Agder og Telemark bispedømmeråd 2022**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	61/21

#### **Forslag til vedtak**

Som møtedatoer for Agder og Telemark bispedømmeråd i 2022 fastsettes;

- Onsdag 12.01

- Mandag 28.02
- Onsdag 06.04
- Onsdag 08.06
- Mandag 05.09
- Torsdag 27.10
- Mandag 05.12

## Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

### Møtebehandling

Mandag 05.09.21 flyttes til onsdag 31.08.21

Mandag 05.12.21 flyttes til onsdag 07.12.21

### Votering

Enstemmig

### Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Som møtedatoer for Agder og Telemark bispedømmeråd i 2022 fastsettes;

- Onsdag 12.01
- Mandag 28.02
- Onsdag 06.04
- Onsdag 08.06
- Onsdag 31.08      KL 09.00 – 20.00      Forberedelse Kirkemøtet
- Torsdag 27.10
- Onsdag 07.12

## 62/21 Kirkens nødhjelp, suppleringsvalg representantskapet.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	62/21

### Forslag til vedtak

Som vararepresentant til Kirkens nødhjelps representantskap fra Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevnes;



**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:****Møtebehandling**

Kai Steffen Østensen foreslo Katrine Tallaksen Skjerdal som kandidat i møtet

**Votering**

Enstemmig

**Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

Som vararepresentant til Kirkens nødhjelps representantskap fra Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevnes:

Kathrine Tallaksen Skjerdal

**63/21 Kommunikasjonsplan for Agder og Telemark bispedømme, oppdatering**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	63/21

**Forslag til vedtak**

1. De innspill som kom fram i møtet tas med i det videre arbeidet med ny kommunikasjonsplan.
2. Fra bispedømmerådet oppnevnes \_\_\_\_\_ som representant i arbeidsgruppe.
3. Forslag til ny plan utarbeides av arbeidsgruppen i løpet av høsten 2021. Planforslaget legges så fram for bispedømmerådet for endelig behandling.

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:****Møtebehandling**

Saken ble behandlet etter sak 65.

Terje Damman foreslo Odd Inge Rønning Uleberg som representant i arbeidsgruppa.

Terje Damman foreslo å ta bort «*i løpet av høsten 2021*» i pkt 3.

#### Votering

Enstemmig vedtatt med de forslagene som framkom i møtet

#### **Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

1. De innspill som kom fram i møtet tas med i det videre arbeidet med ny kommunikasjonsplan.
2. Fra bispedømmerådet oppnevnes Odd Inge Rønning Uleberg som representant i arbeidsgruppa.
3. Forslag til ny plan utarbeides av arbeidsgruppen. Planforslaget legges så fram for bispedømmerådet for endelig behandling.

#### **64/21 Høring om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	64/21

#### **Forslag til vedtak**

Agder og Telemark bispedømmeråd vedtar den fremlagte høringsuttalelsen om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt.

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:**

#### **Møtebehandling**

#### **Votering**

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

### **Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

Agder og Telemark bispedømmeråd vedtar den fremlagte høringsuttalelsen om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt.

### **65/21 Søknad om midlertidig endring fra kateket til menighetsprest i Greipstad og Finsland menighet**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	65/21

#### **Forslag til vedtak**

1. Agder og Telemark bispedømmeråd godkjenner søknad fra Kristiansand kirkelige fellesråd/Greipstad og Finsland menigheter om å få benytte katekettilskudd til menighetsprest. Tilsettingsforholdet videreføres lokalt.
2. Det stilles følgende vilkår:
  - Formelt opprettholdes tilskuddet som katekettilskudd.
  - Størrelsen på tilskuddet følger satsen for kateket, dette selv om lønnskostnadene ved tilsetting av prest skulle bli høyere. Slik differanse dekkes av menighetene/fellesrådet selv.
  - Det forutsettes at dagens oppgaver ivaretatt av kateket fortsatt blir ivaretatt.
  - Muligheten for å benytte tilskuddet til prest innvilges kun for nåværende person i stillingen. Ved fremtidig skifte av person i stillingen opphører tillatelsen til endring.

#### **Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:**

#### **Møtebehandling**

#### **Votering**

Enstemmig i tråd med forslag til vedtak

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

1. Agder og Telemark bispedømmeråd godkjenner søknad fra Kristiansand kirkelige fellesråd/Greipstad og Finsland menigheter om å få benytte katekettilskudd til menighetsprest. Tilsettingsforholdet videreføres lokalt.
2. Det stilles følgende vilkår:
  - Formelt opprettholdes tilskuddet som katekettilskudd.
  - Størrelsen på tilskuddet følger satsen for kateket, dette selv om lønnskostnadene ved tilsetting av prest skulle bli høyere. Slik differanse dekkes av menighetene/fellesrådet selv.
  - Det forutsettes at dagens oppgaver ivaretatt av kateket fortsatt blir ivaretatt.
  - Muligheten for å benytte tilskuddet til prest innvilges kun for nåværende person i stillingen. Ved fremtidig skifte av person i stillingen opphører tillatelsen til endring.

## 66/21 Strategiplan 2022 - 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	66/21

### Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd ber administrasjonen utarbeide et forslag til strategi for perioden 2022 – 23 basert på drøfting og innspill gitt i møtet.

### Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

#### Møtebehandling

Terje Damman foreslo å stryke «for perioden 2022 – 23» i vedtaket

#### Votering

Enstemmig vedtatt med Terje Dammans endringsforslag

### Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd ber administrasjonen utarbeide et forslag til strategi basert på drøfting og innspill gitt i møtet.

## 67/21 Høring - forslag til regulering av konverteringsterapi

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	67/21

### Forslag til vedtak

1. Agder og Telemark bispedømmeråd vurderer at Kulturdepartementets høringsnotat gir en grundig gjennomgang av blant annet relevant lovverk, og vurdering av ny lovtekst som godt begrunnet og gjennomarbeidet.
2. Agder og Telemark bispedømmeråd vurderer at flere av spørsmålene som stilles er mindre relevante for oss, og vil derfor ikke ta stilling til disse.
3. Agder og Telemark bispedømmeråd vil understreke viktigheten av at trosfriheten settes høyt i Norge, og denne bør fortsatt fremheves som en selvsagt rettighet. Retten til å mene at konvertering er mulig må forsvares, samtidig som det presiseres at vi tar sterkt avstand fra forsøk på å utøve konvertering i noen som helst form.

### Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

#### Møtebehandling

##### Omforent forslag til vedtak i møtet:

1. Saken ble diskutert i møtet. Bispedømmerådet ber administrasjonen justere høringssvaret med de innspill som kom fram i møtet.
2. AU gis fullmakt til å utforme og sende inn endelig uttalelse.

#### Votering

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

1. Saken ble diskutert i møtet. Bispedømmerådet ber administrasjonen justere høringssvaret med de innspill som kom fram i møtet.
2. AU gis fullmakt å utforme og sende inn endelig uttalelse.

## 68/21 Høring om endringer i gravplassloven og gravplassforskriften

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	68/21

### Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til forslag til høringssvar som det fremkommer gjennom saksfremlegget.

### Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

#### Møtebehandling

#### Votering

Enstemmig

### Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til forslag til høringssvar som det fremkommer gjennom saksfremlegget.

## 69/21 Status på kulturfeltet 2016 - 2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	69/21

### Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar orienteringen om kulturarbeidet i bispedømmet til orientering.

### Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

#### Møtebehandling

#### Votering

Enstemmig vedtatt

### Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar orienteringen om kulturarbeidet i bispedømmet til orientering.

### 70/21 Forespørsel om oppnevning av representant til styret for kirkelig kultursenter i Bø i Telemark

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	70/21

### Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd er positive til å utnevne en representant til interimstyret og som også kan fortsette i et valgt styre etter det første årsmøtet.

Som representant oppnevnes:

**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:****Møtebehandling**

Forslag til tilleggspunkt framsatt av Kai Steffen Østensen:

*Agder og Telemark bispedømmeråd gir stiftsdirektøren fullmakt til å utnevne en representant til styret fra administrasjonen*

**Votering**

Enstemmig vedtatt med tilleggspunkt framsatt av Kai Steffen Østensen

**Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

1. Agder og Telemark bispedømmeråd er positive til å utnevne en representant til interimstyret og som også kan fortsette i et valgt styre etter det første årsmøtet.
2. Agder og Telemark bispedømmeråd gir stiftsdirektøren fullmakt til å utnevne en representant til styret fra administrasjonen

**71/21 Eventuelt 06.09.21**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	71/21

**Forslag til vedtak****Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:****Møtebehandling**

Forslag til endring i møtedatoer for bispedømmerådet høsten 2021:



Mandag 08.11.21 foreslått endret til tirsdag 09.11.21

Mandag 06.12.21 foreslått endre til tirsdag 07.12.21

## Votering

Enstemmig

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Mandag 08.11.21 ble endret til tirsdag 09.11.21

Mandag 06.12.21 ble endret til tirsdag 07.12.21

## Orienteringssaker

### 72/21 Referatsaker 06.09.21

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	72/21

## Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

## Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

### Møtebehandling

1. Korrigerende tildelinger etter vedtak i Kirkerådet
2. Søknad om dispensasjon fra utdanningskrav ved tilsetting av diakon i Vennesla – Behandling i Agder og Telemark bispedømmeråd AU
3. Høring om kirkelig organisering: Müller-Nilsen- utvalgets utredning. Samhandling i en selvstendig folkekirke – ny organisering
4. Opprettelse av kirkelige kultursentre svar på søknad
5. Informasjonsmøte vedrørende høring om kirkelig organisering

## Votering

Enstemmig

## Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Sakene tas til orientering

## 73/21 Orienteringssaker 06.09.21

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	06.09.2021	73/21

## Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

## Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 06.09.2021:

### Møtebehandling

- Orientering fra biskopen
- VTVT – Veien til vigslet tjeneste i uke 25. Samling i Stavanger med alle som skal vigsles. Felles samling med Agder og Telemark, Stavanger og Bjørgvin bispedømmer. Mange gode kandidater.
- Arendalsuka. Stolt over Dnk og vårt bispedømme. 4 flotte gudstjenester i Trefoldighetskirken. Fullt hus på lunsjkonsertene  
Dag med drop in dåp – 16 dåp - 0-70 år. Intervju med Tanja Michelet på kvelden.
- Prostemøte – gode tilbakemeldinger – flott prostegruppe
- Bispemøte - 1 uke i Sør Varanger, Kirkenes.
- Høsten preges av en del vigslinger. 4-5 prestevigslinger pluss en kantorigsling
- Kirkemøte 11 – 16. november
- 4 vitasjer i høst
- Meningsfull og spennende høst

- Orientering fra bispedømmerådets medlemmer

Turid T Håland:

Digitalt møte i kirkerådet

Nytt møte om ca 2 uker. Krevende med digitale møter. Enklere og bedre med fysiske møter.

Markus Westermoen:

Innsettelse av Erik Wessman i Justvik kirke den 5.9. Flott opplevelse.

Kai Steffen Østensen:

Vært mye jobbing – mye digital korrespondanse

- Orientering fra stiftsdirektøren
- Administrasjonen er tilbake på kontoret. Gått fint. Nøye med avstand
- Margot Tangen – ny ungdomsrådgiver, begynte 1.9.21
- 2 nye lønnsmedarbeidere i staben
- 19 - 21.9 - stabstur til Seljord
- Lønnsoppgjøret i havn – tillegg på 2.5% pluss lokale forhandlinger
- Fagdager for prester i 27-28.10
- Samling for kvinnelige prester 26.10
- Møte med proster og kirkeverger i Bø ang kirkelig organisering

## **Votering**

Enstemmig vedtatt

## **Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak**

Sakene tas til orientering

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	112	20/04598-18	

Saksordfører: Per Gunnar Pedersen

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
77/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Økonomirapport pr. 30.09.21

**Vedlegg:**

Regnskap Agder og Telemark 09 2021 (002)

**Saksorientering**

Vi har mottatt regnskapsrapport fra Felles økonomienhet (FØ) pr. 30.09.21. Rapporten inneholder i tillegg til regnskapstall en prognose for utviklingen resten av året.

Regnskapsrapport

Totalt for hele driften har Agder og Telemark bispedømmeråd pr. 30.09.2021 et forbruk som er kr 3 845 000 lavere enn budsjettert. Det er 4,3 % av tildelingen til drift.

Mindreforbruket i regnskapet pr. 30.09.21 er målt mot periodisert budsjett på samme tid. Dette medfører noen avvik som skyldes avvikende periodiseringer mellom regnskap og budsjett.

Beregnet etterbetaling for lønnsoppgjøret for mai til september er forventet å bli ca. kr 1 875 000. Tar vi hensyn til denne etterbetalingen er mindreforbruket kr 1 970 000.

Reise- og kursvirksomhet har vært mindre grunnet pandemien. Dette i tillegg til noe lavere bemanning i administrasjonen er årsak til mindreforbruket.

Administrasjon

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 9 536 000. Totalt er det benyttet kr 1 092 000 mindre enn budsjettert til administrasjonen. Det er 10,3 % lavere enn budsjettert. Ved forrige rapportering 30.06 var mindreforbruket kr 903 000 (13,5%).

Regnskapet viser lønnsutgifter som er kr 583 000 lavere enn budsjettert. Dette kommer av permisjon og vakanser i vår. Det er nå folk i alle stillinger. Fra 1. september er ungdomsrådgiverstillingen økt fra 50 % til 100 % stilling, og lønnsutgiftene blir derfor noe høyere i høst.

Etterbetaling av årets lønnsoppgjør er beregnet til å bli kr 190 000 for mai til september.

Utgiftene til møter og kurs er kr 275 000 lavere enn budsjettert. Det er utbetalt kr 320 000 mindre enn budsjettert på reiser. På de andre driftspostene er det mindre avvik.

Prestetjenesten

Regnskapet for prestatjenesten er på kr 76 343 000. Det er kr 2 753 000 (3,5 %) lavere enn budsjettet.

Regnskapet viser et samlet mindreforbruk på lønn på kr 2 061 000. Det er 2,7 % av budsjettet beløp. Forventet etterbetaling for årets lønnsoppgjør er på kr 1 700 000. Tar vi hensyn til budsjettet etterbetaling av lønn for lønnsoppgjøret, er lønnsutgiftene til prester bare kr 360 000 lavere enn budsjettet (0,5 % av budsjettet).

Reiseutgiftene ligger fortsatt under budsjett (kr 453 000). Utgiftene til møter og kurs er kr 691 000 lavere enn budsjettet. Det er benyttet noe mer enn budsjettet til leie lokaler, prostesekretær og andre konsulenttjenester. Samlet er det brukt kr 580 000 mindre enn budsjettet på driftsmidler. Det kan i den forbindelse nevnes at det i oktober en todagers samling for kvinnelige prester, samt en todagers samling for alle prester. Dette vil belaste posten for møter/kurs betydelig.

Prognose driftsbudsjettet framover

Vi får fra FØ en prognose på utviklingen av driftsbudsjettet.

Det ser ut til at aktiviteten kan gå som planlagt i høst. Lønnsutgiftene følger budsjettet.

Mindreforbruk 30.09	3 845 000
Økte lønnsutgifter administrasjonen høst	100 000
Forventet etterbetaling lønn mai-september	1 875 000
Ekstra kurs og samlinger høsten	525 000
Ut-konferansen (ungdomsting) 1.-3.10 (utsatt fra våren)	70 000
Personaltiltak prester ved oppstart ny høst	150 000
<u>Oppgradering utstyr</u>	<u>175 000</u>
Forventet resultat	950 000

Ut fra disse planlagte tiltakene ser det ut til at regnskapet går i et mindreforbruk på 950 000.

FØ vil i år utarbeide en ny regnskapsrapport etter avsluttet regnskap for oktober. Vi vil da ta en nøyere gjennomgang av forventet aktivitet i november og desember for å beregne forventet resultat ved utgangen av året.

Tilskudd

Det er kr 520 000 av tilskuddsmidlene som ikke er betalt ut ved utgangen av september.. Restmidler trosopplæring skal etter planen utbetales i løpet av oktober.

Disponible midler- Egenkapital (Balansepost 2050)

Agder og Telemark bispedømmeråd har et akkumulert mindreforbruk fra tidligere år på kr 4 110 000. Det opparbeidede mindreforbruket er bokført i balansen.

Akkumulert mindreforbruk fordeler seg på:

Drift	kr 3 997 000
Tilskudd; Trosopplæring	kr 113 000

Det var budsjettet med bruk av kr 900 000 av oppspart mindreforbruk til drift i 2021. Bispedømmerådet har vedtatt å endre budsjettet slik at budsjettet nå samsvarer med tildelingen. Dette ble gjort ved å redusere budsjetterte reiseutgifter.

Kirkerådet har i KR-sak 52/21 vedtatt en begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarende 3 % av siste års tildeling. For bispedømmeråd som ved utgangen av 2020 har mer enn 3 % av sin tildeling i slike oppsparte midler, vil et ytterligere mindreforbruk i 2021 og 2022 legges til ubunden egenkapital i Den norske kirke og ikke tilflytte bispedømmet. Ordningen med en øvre grense for akkumulert mindreforbruk på 3 % av tildelingen trer fullt ut i kraft fra regnskapsåret 2023.

For Agder og Telemark bispedømmeråd vil denne 3 %-regelen tilsvare kr 5 139 000.

Agder og Telemark er under 3 % grensen og kan ha et mindreforbruk i 2021 på kr 1 029 000 uten at midler blir satt av til ubunden egenkapital i Den norske kirke.

## NØKKELTALL AGDER OG TELEMARK

TABELLER PR. 30.09.2021

Alle tall i tabellene er i hele 1000 kr.

### 250 Agder og Telemark bispedømmeråd – budsjettgruppe 1

Agder og Telemark	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-609	-677	-68	10,0 %	-933
Lønn og godtgjørelser	80 728	83 373	2 645	3,2 %	115 030
Andre driftskostnader	5 760	7 028	1 268	18,0 %	10 230
Sum	85 879	89 724	3 845	4,3 %	124 327

### 250 0000 administrasjon

Agder og Telemark adm.	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-60	-241	-181	75,1 %	-252
Lønn og godtgjørelser	7 651	8 235	584	7,1 %	11 544
Andre driftskostnader	1 945	2 634	689	26,2 %	3 540
Sum	9 536	10 628	1 092	10,3 %	14 832

### 250 4000 prester

Agder og Telemark prester	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-548	-436	112	-25,7 %	-681
Lønn og godtgjørelser	73 077	75 138	2 061	2,7 %	103 486
Andre driftskostnader	3 815	4 395	580	13,2 %	6 690
Sum	76 344	79 097	2 753	3,5 %	109 495

### 250 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Agder og Telemark tilskudd	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Trosopplæring	30 207	30 375	168	0,6 %	30 375
Diakoni/underv. og kirkemu	15 729	15 901	172	1,1 %	15 901
OVF	509	689	180	26,1 %	689
Sum	46 445	46 965	520	1,1 %	46 965

### Neste rapport

Det er i år varslet en ekstra økonomirapport pr. 31.10 for alle bispedømmer og kirkerådet. Denne vil etter planen foreligge tidsnok til å komme med i bispedømmerådets møte 7. desember.

### **Forslag til vedtak**

Bispedømmerådet tar økonomirapport for Agder og Telemark bispedømmeråd pr. 30.09.21 til orientering

# Agder og Telemark bispedømmeråd

## Regnskap pr. 30.09.2021

Driftsrapport	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri (varer og tjenester)	-125 200	-112 499	12 701	-250 000
34xx - Tilskudd fra stat, fylker, kommuner, stiftelse samt gaveinntekter	-93 951	-15 003	78 948	-20 000
3xxx - Andre inntekter	-389 753	-549 208	-159 455	-662 940
Sum inntekter	-608 904	-676 710	-67 806	-932 940
500x - Faste stillinger (inkl. tillegg mm)	71 401 997	72 116 317	714 320	100 232 164
50xx - Diverse tillegg	2 321 573	2 802 933	481 360	3 215 433
51xx - Midlertidige stillinger, ekstrahjelp, honorarer mm	1 689 694	437 423	-1 252 271	604 673
53xx - Gruppeliv, honorarer og annen oppgavepliktig godtgjørelse	362 313	241 815	-120 499	355 625
540x - Arbeidsgiveravgift	9 940 948	10 232 782	291 834	14 125 962
58xx - Refusjon sykepenger, fødeselspenger mv	-3 029 673		3 029 673	
5999 - Refusjon lønnskostnader	-1 822 450	-2 360 000	-537 550	-3 540 000
59xx - Andre personalkostn (gaver, forsikring, tjenestedrakt mm)	-136 203	-98 303	37 900	35 600
Sum Lønn og godtgjørelser	80 728 199	83 372 967	2 644 768	115 029 457
60xx - Avskrivninger	116 457	85 500	-30 957	114 000
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	1 810 807	1 834 461	23 654	2 445 940
64xx - Leie maskiner, inventar, datautstyr, transportmidler mv	36 357	37 503	1 146	50 000
65xx - Inventar, driftsmateriale, datautstyr, programvare, rekvisita m	196 386	90 000	-106 386	120 000
66xx - Reparasjon og vedlikehold bygninger og utstyr	47 618		-47 618	
67xx - Honorar rådgivning, regnskap, revisjon og kjøp div. tjenester	5 865		-5 865	
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	735 208	531 247	-203 961	840 500
6796 - Flytting	47 468	135 000	87 533	180 000
6797 - Annen bistand	901 477	663 000	-238 477	1 336 000
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, aviser, bøker, annonser mm	342 405	288 000	-54 405	384 000
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	150 527	1 117 497	966 970	1 480 000
69xx - Telefon, porto mv	-84 279	7 497	91 776	10 000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	4 306 296	4 789 705	483 409	6 960 440
71xx - Bilgodtgjørelse, diett, reiser mm	1 401 037	2 174 247	773 210	3 199 000
74xx - Medlemskontingent og gaver	51 131	40 250	-10 881	44 000
77xx - Annen kostnad	1 591	24 037	22 446	27 044
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	1 453 759	2 238 534	784 775	3 270 044
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv	-280		280	0
Sum Finanskostnader og overføringer	-280	0	280	0
Sum	85 879 070	89 724 496	3 845 426	124 327 002





## DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Dag Kvarstein	421	19/03877-20	

Saksordfører: Kathrine Tallaksen Skjerdal

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
78/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

### Oppnevning av nye faste medlemmer og varamedlemmer

#### Vedlegg:

Søknad om fritak for verv i Agder og Telemark bispedømmeråd

Søknad om fritak .msg

Søknad om fritak .msg

#### Saksorientering

Ingrid Cecilie Sødal, som ble oppnevnt som ny fast representant for Åpen folkekirke i Agder og Telemark bispedømmeråd (sak 44/21), har søkt om fritak fra vervet. Begrunnelse fremkommer av vedlegg. I tillegg har Kai Steffen Østensen søkt om fritak for resten av valgperioden fordi han er tilsatt som politisk rådgiver for den nye regjeringen. Det samme har Odin Adelsten Aunan Bohmann som har søkt fritak da han er utnevnt som statssekretær i den nye regjeringen. Det er derfor nødvendig med justeringer på representantlista.

På bispedømmerådsmøtet i 7. desember vil rådet foreta sin 2-årige konstituering, der det blir valgt leder og nestleder.

Etter Den norske kirkes gjeldende valgeregler for kirkevalget § 1.4 punkt 2, skal hver liste ved forholdstallsvalg (listevalg) tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av ett. For Åpen folkekirkes del, som har fire medlemmer i Agder og Telemark bispedømmeråd, betyr dette fem varamedlemmer.

#### Forslag til vedtak

1. Ingrid Cecilie Sødal innvilges fritak for resten av valgperioden som medlem av Agder og Telemark bispedømmeråd.
2. Kai Steffen Østensen innvilges fritak for resten av valgperioden som medlem av Agder og Telemark bispedømmeråd.
3. Odin Adelsten Aunan Bohmann innvilges fritak for resten av valgperioden som medlem av Agder og Telemark bispedømmeråd.
4. Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner tre nye faste medlemmer av bispedømmerådet: Odd-Inge R. Uleberg, Torunn Tørå og Solveig Botnen Eide. Alle representerer Åpen folkekirke.
5. Dette medfører at følgende blir varamedlemmer for Åpen folkekirke i prioritert rekkefølge etter stemmetall ved valget i 2019:

- 1) Naja Amanda Lynge Møretrø
- 2) Per Gunnar Disch
- 3) Sidsel Beate Kløverød
- 4) Dag Øyulf Vige
- 5) Bjørn Erik Høgseth

**Fra:** Kai Steffen Østensen <vgdgks@hotmail.com>  
**Sendt:** mandag 18. oktober 2021 07:28  
**Til:** Aslak Wegge  
**Emne:** Søknad om fritak

Til stiftsdirektør og bispedømmeråd

Fra og med 16. oktober er jeg tilsatt som politisk rådgiver for Norges nye Helse- og omsorgsminister. I den forbindelse ber jeg om fritak for vervet resten av perioden, som medlem av Agder og Telemark bispedømmeråd hvor jeg representerer Åpen folkekirke. Jeg har kommet frem til at jeg ønsker fritak fremfor permisjon, og det skyldes både anbefalinger gitt av Statsministerens kontor (SMK) om habilitet, men også for å kunne konsentrere meg om nytt felt og ny jobb.

Vennlig hilsen  
Kai Steffen Østensen  
0047 454 14 793

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Søknad om fritak for verv i Agder og Telemark bispedømmeråd

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

**Fra:** Bohmann Odin Adelsten Aunan <Odin-Adelsten-Aunan.Bohmann@kud.dep.no>  
**Sendt:** fredag 29. oktober 2021 19:11  
**Til:** Grethe Ruud Hansen; Aslak Wegge  
**Emne:** Søknad om fritak

Gode Agder og Telemark bispedømmeråd  
Idag har jeg blitt utnevnt til statssekretær for Kulturdepartementet.

Det blir dessverre ikke mulig for meg å kombinere dette med deltakelse i bispedømmerådet.

Lykke til med videre arbeid,

Odin Adelsten Aunan Bohmann



## DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Dag Kvarstein	423	21/01879-6	

Saksordfører: Gerd Ruth Rosland Nordstrand

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
79/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Sammenslåing av Herre sokn og Bamble sokn

### Vedlegg:

Søknad fra Herre menighet om nedlegging og sammenslåing  
 Prostens påtegning, Herre menighets vedtak  
 Prostens påtegning, Bamble menighet vedr. sammenslåing  
 Sammenslåing Herre og Bamble, brev til kommunen

### Saksorientering

Herre menighetsråd vedtok 28. april d.å. at de ønsker å legge ned Herre menighetsråd og dermed Herre som eget sokn. De ønsker en sammenslåing med Bamble sokn.

Bakgrunnen for vedtaket i Herre menighet er at det ved de to siste kirkevalgene har vært krevende å få kandidater til å stille opp som medlemmer av menighetsrådet, noe som har ført til at det har vært tungt å drive rådet.

Etter kirkeordning for Den norske kirke § 3 er det bispedømmerådet som har myndighet til å slå sammen sokn. Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling (forskrift 2017) sier at bispedømmerådet også skal fastsette nytt navn på sokn.

Menighetsrådene og menighetsmøtene i de berørte soknene har uttalt seg om sammenslåingen. Ingen motsetter seg at de to soknene slås sammen. Prosten i Bamble støtter også sammenslåingen. I sin påtegning til søknaden skriver prosten at han kun ser fordeler med en slik sammenslåing da han mener at dette vil styrke og fremme menighetslivet i begge de opprinnelige soknene.

Navnet på det nye soknet foreslås av Herre menighetsråd til å bli «Bamble og Herre sokn». Menighetsmøtet i Bamble og prosten støtter også navnevalget. Dette er etter vår mening et naturlig navn på soknet i og med at Bamble er det største soknet.

Bamble kommune er også orientert om sammenslåingssaken og har dermed fått anledning til å uttale seg.

Det er vanlig at det i sokn som slås sammen opprettes menighetsutvalg i de tidligere menighetene. Dette er hjemlet i Virksomhetsregler for de kirkelige rådene § 8. Et menighetsutvalg kan for eksempel målbære problemstillinger og ønsker som så kan spilles videre til det nye felles menighetsrådet. Et menighetsutvalg kan også fungere som en forberedende komité til ulike arrangementer i den lokale kirken. Saker som spesifikt gjelder den enkelte kirke, kan gjerne også behandles i menighetsutvalgene. I Herre, der det har

vært problemer med å få kandidater til menighetsrådet, kan kreftene på denne måten konsentreres om det operative arbeidet i et menighetsutvalg.

Menighetsrådet/menighetsrådene oppnevner medlemmer til menighetsutvalgene og bestemmer deres mandat, og hvilken type saker som kan delegeres fra menighetsrådet til menighetsutvalgene. Medlemmene i menighetsutvalgene trenger ikke sitte i menighetsrådet.

Sammenslåing av sokn skal gjøres med virkning fra et årsskifte. Det mest vanlige er å gjøre det i samband med valg på menighetsråd. I slike tilfeller holdes valget som om sammenslåingen allerede har skjedd, det vil si med liste (flertallsvalg) eller lister (forholdstallvalg) der det fortrinnsvis er kandidater fra begge de opprinnelige soknene. Det er også mulig å foreta sammenslåingen midt i en valgperiode. Gjøres det midt i en periode, må man samtidig ta stilling til hvordan menighetsrådet da skal sammensettes.

Sammenslåingen kan tidligst skje fra 1. januar 2022 dersom man velger det siste alternativet nevnt ovenfor. Dermed vil de nye menighetsgrensene være på plass i god tid for kirkevalget høsten 2023. Velger man sammenslåing i forbindelse med kirkevalget i 2023, vil de nye soknegrensene gjelde fra 1. januar 2024.

Det opplyses fra de to menighetene at samarbeidet mellom dem allerede har startet og at de i praksis allerede har felles menighetsrådsmøter. De to menighetene har felles sokneprest. Sammenslåingen vil ifølge prosten ikke få følger for verken prestestillinger eller stillinger i det kirkelige fellesrådet, og vil heller ikke berøre gudstjenesteplanene. Dermed vil det ikke være noe i veien for sammenslåingen mellom de to soknene kan skje allerede fra 1. januar 2022.

### **Forslag til vedtak**

1. Agder og Telemark bispedømmeråd vedtar etter Kirkeordning for Den norske kirke § 3 at soknene Herre og Bamble kan slås sammen.
2. Sammenslåingen skjer fra 1. januar 2022, alternativt 1. januar 2023 dersom man trenger mer tid før sammenslåingen effektueres.
3. De to menighetsrådene må bli enige om hvordan et nytt menighetsråd skal settes sammen fram til nytt menighetsrådsvalg høsten 2023.
4. Navnet på det nye sammenslåtte soknet blir Bamble og Herre sokn.
5. Det oppfordres til at det etableres egne menighetsutvalg for Bamble kirke og Herre kirke. Menighetsrådene vedtar dette, oppnevner medlemmer i utvalgene og fastsetter mandat for dem.
6. Dersom Herre eller Bamble menigheter har egne fondsmidler må det gjøres vedtak om hvordan disse skal forvaltes fremover.

Til Biskopen i Agder og Telemark bispedømme

SAK: SØKNAD OM NEDLEGGELSE AV HERRE MENIGHETSRÅD

I Herre menighetsråd den 28. april 2021 ble det enstemmig vedtatt at menighetsrådet for Herre ønskes nedlagt fra neste menighetsrådsperiode. Dette temaet ble forelagt menighetsmøtet søndag 25. april 2021, og det kom ingen innvendinger mot nedleggelse av rådet. Rådet er innforstått med at det betyr at soknet også opphører som eget sokn. Menighetsrådet foreslår at det nye soknet blir hetende «Bamble og Herre sokn» med «Bamble og Herre menighetsråd».

Bakgrunnen for denne triste avgjørelsen er at det er stadig mer krevende å finne personer som er villige til å gå inn i et menighetsråd på Herre. Det er og en erfaring at i løpet av en fireårsperiode blir flere av rådets innvalgte medlemmer av ymse grunner borte. Arbeidsbelastningen på rådets medlemmer blir stadig større, og det er færre til å utføre oppdragene.

Det er rådets oppfatning at Herre vil være bra betjent med et aktivt menighetsutvalg som får mer praktiske oppgaver i og rundt Herre kirke. Det vil sannsynligvis være lettere å få folk til å stille opp til slike ting hvis man slipper å forholde seg til alle disse formelle tingene, som et offentlig menighetsråd er nødt til.

Herre kirke, den 28. april 2021.

Morten Lie-Hagen

Leder Herre menighetsråd



Søknad sendes tjenestevei via Prosten i Bamble





**Den norske Kirke**  
**Prosten i Bamble**  
**Torggata 7, 3770 Kragerø**

**Til Agder og Telemark biskop**

**Påtegning søknad fra Herre menighetsråd om å legge ned Herre menighetsråd ved at Herre sokn slås sammen med Bamble sokn**

Viser til brev fra Herre menighetsråd, datert 28.04. 2021, stilet til biskopen i Agder og Telemark bispedømme, sendt tjenestevei via prosten i Bamble prosti, vedrørende Herre menighetsråds vedtak om å legge ned Herre menighetsråd og med ønske om å slå sammen Herre sokn med Bamble sokn til et nytt Bamble og Herre sokn.

Jeg støtter med min påtegning Herre menighetsråds vedtak, og jeg vurderer, slik menighetsrådet gjør, at Herre menighet er best tjent med å bli slått sammen med Bamble sokn, til et nytt Bamble og Herre sokn, for med det å kunne konsentrere kreftene om det operative menighetsarbeidet på Herre ved opprettelsen av et menighetsutvalg.

Kragerø, 6. mai 2021

Trond Engnes  
Prost i Bamble prosti

Kopi: Herre menighetsråd ved leder Morten Lie-Hagen  
Sokneprest Geir Gundersen Grøtberg  
Bamble menighetsråd



**Den norske Kirke**  
**Prosten i Bamble**  
Torggata 7, 3770 Kragerø

**Til Agder og Telemark bispedømmeråd**

**Påtegning vedrørende sammenslåing av Bamble sokn og Herre sokn**

**Vedtak gjort av Bamble menighet samlet til årsmøte 12.09.21**

**Sammenslåing av Bamble og Herre menighetsråd**

Det ble informert om arbeidet og prosessen med å slå sammen Bamble og Herre menighetsråd/sokn.

Herre MR har med vedtak tatt initiativ til dette.

Prosten støtter dette og styrer den formelle prosessen. Det er forventet at sammenslåing av menighetsråd/sokn formelt effektueres ved neste kirkevalg (2023)

Samarbeidet med felles MR møter starter i høst.

Vedtak:

Årsmøtet godkjenner prosessen.

Enstemmig vedtatt.

Jeg vil med min påtegning støtte menighetens vedtak om å slå sammen Bamble sokn og Herre sokn.

Menighetene har forankret denne søknaden ved at saken er behandlet i flere menighetsrådsmøter, og det er gjort vedtak i begge menighetsråd og på menighetenes årsmøter/menighetsmøter.

For Herre sokns del, se tidligere innsendt søknad med påtegning datert 06.05. d.å.  
For Bamble menighetsråds del, se vedlagte utskrifter av vedtak av referater fra menighetsrådsmøtene 26.05.21 sak 26/21, 22.06.21 sak 33/21 og 25.08. sak 46/21, vedrørende saken. Disse vedtakene leder fram til det vedtaket på Bamble menighets årsmøte 12.09.21 som jeg støtter med min påtegning.

Jeg ser kun fordeler med en slik soknesammenslåing, da jeg mener at et slikt samarbeid vil styrke og fremme menighetslivet i begge de opprinnelige soknene. Min anbefaling er at det eventuelt nye, felles soknet bør hete Bamble og Herre sokn.

Kragerø, 28. september 2021

*Trond Engnes*

Trond Engnes  
Prost i Bamble prosti





# DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 07.05.2021

Vår ref: 21/01879-4

Deres ref:

## Vedr. sammenslåing av Herre sokn og Bamble sokn

Vi har mottatt en søknad fra Herre menighetsråd om nedlegging av rådet og dermed om nedlegging av soknet som eget sokn. Det ønskes en sammenslåing med Bamble sokn. Prosten i Bamble støtter søknaden.

Etter Kirkeordning for Den norske kirke § 3 er det bispedømmerådet som har myndighet til å slå sammen sokn. Forskrift om avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling sier at bispedømmerådet også skal fastsette nytt navn på sokn. Menighetsmøtene i de berørte soknene skal uttale seg.

Videre sier forskriften at den berørte kommunen skal gis anledning til å uttale seg siden en slik sammenslåing kan virke inn på kommunens økonomiske ansvar i forhold til soknene, jfr. Trossamfunnsloven § 14 annet ledd. Dersom kommunen ikke har behov for å uttale seg om saken, ber vi likevel om en bekreftelse på at dette brevet er mottatt.

Med vennlig hilsen

Dag A. Kvarstein  
seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.*

Vedlegg:

Påtegning søknad fra Herre menighetsråd om soknesammenslåing mellom Bamble sokn og Herre sokn.pdf

Søknad fra Herre menighetsråd om nedleggelse av Herre menighetsråd.pdf

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd, Aslak  
Wegge  
Bamble kirkelige fellesråd

Postboks 208  
Rådhuset

4662  
KRISTIANSAND S  
3970 LANGESUND

Postadresse:  
Postboks 208  
4662 KRISTIANSAND S

E-post: [agder.bdr@kirken.no](mailto:agder.bdr@kirken.no)  
Web: [www.kirken.no/agder](http://www.kirken.no/agder)  
Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20  
Telefaks:

Saksbehandler  
Dag Kvarstein  
+47 38 10 51 20

Mottakere:  
Bamble kommune

Postboks 80

3993 LANGESUND



## DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Dag Kvarstein	423	19/00030-18	

Saksordfører: Terje Damman

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
80/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Fastsetting av soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet menigheter

### Vedlegg:

Protokoll fra menighetsmøte i Barbu menighet om soknegrensen  
 Soknegrense, vedtak i Trefoldighet menighetsråd  
 Kart, grenser mellom Barbu og Trefoldighet  
 Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, svar fra Kartverket  
 Saksbeskrivelse med Stiftsdireksjonens vedtak og soknegrenser  
 Brev fra Barbu menighet om soknegrensen  
 Soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet, menighetsmøtet i Trefoldighet

### Saksorientering

Barbu menighet henvendte seg til Agder og Telemark bispedømmeråd i brev av 17. desember 2018 om soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet. Bakgrunnen var at menigheten hadde fått tilsendt et kart fra Arendal kommune der grensen mellom de to soknene var trukket slik at Barbu Brygge (Kystveien 22, 24 og 26) ble liggende i Trefoldighet sokn. Barbu menighet mener grensen skal trekkes slik at Barbu Brygge blir liggende i Barbu sokn, noe som også var tilfelle da Stiftsdireksjonen bestemte grensene mellom de to soknene i 1979. Barbu menighet mener at grensen som kommunen har trukket mellom de to soknene, må bero på en saksbehandlingsfeil.

Stiftsdireksjonen ble avvirket i 1997 og oppgavene ble overført til bispedømmerådene. Vi vurderer det slik at vedtaket som Stiftsdireksjonen gjorde i 1979 blir stående inntil bispedømmerådet eventuelt gjør et nytt vedtak.

Det var under forberedelsene til det forrige kirkevalget at det ble kjent at Kystveien 22, 24 og 26 etter de kommunale grunnkretsene nå tilhørte Trefoldighet menighet. Barbu menighet bestred at dette kunne være riktig ved i vise til Stiftsdireksjonens vedtak. Årsaken til at de «kommunale» grensene mellom soknene ikke var kjent for menighetene, var at Barbu Brygge tidligere var et industriområde, og først de senere årene har blitt brukt til boligformål. Området omfatter 82 leiligheter.

Av praktiske årsaker ble kirkevalget i 2019 likevel gjennomført etter kommunens grunnkretser, slik at beboerne i Kystveien 22, 24 og 26 måtte avlegge stemme i Trefoldighet menighet. Statens Kartverk har bekreftet overfor Agder og Telemark bispedømmeråd at de kommunale kartene stemmer med matrikkelen og kartverkets grensedragning mellom de to soknene.

Trefoldighet menighetsråd har vedtatt at de ønsker at dagens kommunale grunnkretser legges til grunn for soknegrensene, noe som innebærer at Barbu brygge blir tilhørende

Trefoldighet menighet. Menighetsmøtet i Trefoldighet har i tillegg gjort et enstemmig vedtak (24stemmer) om at de ønsker Barbu Brygge som en del av Trefoldighet sokn.

Barbu sokn v/menighetsmøtet ønsker at området skal tilhøre Barbu menighet og at Stiftsdireksjonens gamle vedtak legges til grunn.

Noen av beboerne fra Barbu brygge uttalte seg også om soknegrensene på menighetsmøtet i Barbu, men blant dem var meningene delte. Det viser også en spørreundersøkelse som Trefoldighet menighet har foretatt blant beboerne på Barbu brygge. Her svarte 22 beboere at de ønsker tilknytning til Barbu sokn, mens 30 beboere ønsker tilknytning til Trefoldighet sokn.

Det er bispedømmerrådet som etter Kirkeordning for Den norske kirke § 3 er bemyndiget å regulere soknegrensene. I regelverket går det også fram at de involverte menighetene skal uttale seg i en sak om endring i sokneinndelingen, i likhet med prostens og kommunens (Jfr. Kirkeordning for Den norske kirke § 14.

Administrasjonen vil foreslå at grensene mellom de to menighetene trekkes etter grunnkretsene slik de er i kommunen kart pr. i dag. Prinsippene for fastsetting av soknegrenser som er fulgt fra 1996 er at grunnkretsene i utgangspunktet skal brukes for å bestemme soknegrenser. Det stod videre i forskriften fra 1996 at «det bør som hovedregel ikke fastsettes grenser som ikke stemmer overens med grunnkretsinnndelingen». Agder og Telemark bispedømmerråd finner det fornuftig at dette fremdeles er hovedregelen.

Boligene i Kystveien som denne saken handler om, ligger nærmere Barbu kirke enn Trefoldighetskirken. Samtidig vil mange si at Kystveien 22, 24 og 26 ligger i et område som er en naturlig utvidelse av bykjernen i Arendal der Trefoldighetskirken er sentrumskirken.

Det er også relevant å nevne her at biskopen etter søknad kan samtykke i at et medlem får sin soknetilknytning overført til et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i. (Kirkeordningen § 6). Dette gjør at et medlem i Den norske kirke kan gjøres valgbar og ha stemmerett i et sokn der vedkommende ikke bor. Beboere i Kystveien kan dermed søke om å få tilhøre Barbu sokn i stedet for Trefoldighet sokn.

Bispedømmerrådets administrasjon ønsker nå å legge saken fram for bispedømmerrådet. Slik vi ser det, trenger saken en avklaring. For det første fordi Barbu sokn har tatt opp saken med tanke på en avklaring, og fordi en avklaring i god tid for kirkevalget i 2023 er viktig. Siden menighetene og beboerne på Barbu Brygge ikke er samstemte i denne saken, trengs det en avgjørelse fra rette myndighet slik at menighetene vet hvilke soknegrenser de skal forholde seg til.

### **Forslag til vedtak**

Agder og Telemark bispedømmerråd vedtar etter Kirkeordning for Den norske kirke § 3, jfr. forskriften Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling (2021), at grensen mellom Barbu sokn og Trefoldighet skal følge grunnkretsene slik de gjør i dagens kommunale kart. Dette innebærer at Kystveien 22, 24 og 26 (Barbu brygge) blir liggende i Trefoldighet sokn.



Agder og Telemark bispedømmeråd  
Postboks 208  
4662 Kristiansand

### Grenselinje mellom Barbu menighet og Trefoldighet menighet

Det henvises til epost fra Dag A. Kvarstein av 17.juni 2020, og ellers til tidligere korrespondanse i saken.

Barbu menighetsråd avholdt menighetsmøte angående saken den 21.09.2020. Beboerne i Kystveien 22, 24 og 26 var inviterte til å delta. Det ble vedtatt en uttalelse:

**«Da menighetsgrensen mellom Barbu og Trefoldighet ble endret i 1978/79 viser hele saksbehandlingen at den nye grensen skulle følge Barbuelva fra Barbubukt til Langsævann. Menighetsmøte i Barbu mener derfor at Kystveien 22, 24, 26, 28 og 30 er en del av Barbu menighet.»**

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Utenom de stemmeberettigede var tre personer tilstede fra de aktuelle leiligheter i Kystveien. Det ble opplest et brev fra ytterligere to personer tilhørende i Kystveien. De invitertes innlegg var delt i synspunkt på saken.

Barbu menighetsråd oppfatter saken slik at:

**1: Det er kirkelige organ som bestemmer menighetsgrenser, jfr. Kirkeloven § 2**

**2: Menighetsrådet vurderer det slik at her kan foreligge en saksbehandlingsfeil i forbindelse med utvidelse av menighetsgrensene i 2018, slik at grensen ble satt i henhold til grunnkrets i stedet for grenselinjen ved Barbuelva slik alle instanser var enige om i 1978/79. Menighetsrådet er enig i uttalelsen fra menighetsmøte og mener at grensen skal trekkes slik den ble vedtatt i 1979.**

Barbu menighetsråd ber Bispedømmerådet avgjøre hvordan grensen mellom de to menighetene skal være.

Arendal 01.10.2020

Vennlig hilsen

Barbu menighetsråd

Aud Findal Dahl  
menighetsrådsleder



# TREFOLDIGHET MENIGHET

Postboks 99, 4801 Arendal

Agder og Telemark bispedømmeråd.

Trefoldighet menighetsråd viser til brev av 06.02.2019 vedr. soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet. Barbu menighetsråd har innkalt til menighetsmøte – og Trefoldighet menighetsråd behandlet derfor saken i møtet 09.09.2020 med følgende møtebehandling og vedtak:

## MØTEBEHANDLING

Soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet på Kystveien har blitt et tema igjen da Barbu menighetsråd har innkalt til menighetsmøte vedr. saken. Menighetsrådene gjorde vedtak i 1979 at grensen skulle gå med Barbuelva. Etter det, har hele landet blitt tydeligere inndelt i grunnkretser etter ønske fra SSB. Saksgangen gikk gjennom offentlige organer mellom 1980 og 1983 hvor også sokneprestene og menighetsrådene var med i prosessen.

Ved valget i 2019, viste det seg at i blokkene ved Barbu Brygge tilhører Trefoldighet. I brev fra Agder og Telemark bispedømmeråd til begge menighetene, datert 06.02.2019, står det at avsender av brevet vil

**"undersøke nærmere hvilken juridisk status vedtaket fra 1979 har - og vil komme tilbake med informasjon om dette."**

*Enstemmig vedtatt*

## VEDTAK

Trefoldighet menighetsråd forholder seg til det offentlige organer i samfunnet har bestemt vedrørende at grunnkretser og kirkesokngrenser bør være sammenfallende. Menighetsrådet viser til brev fra Agder og Telemark bispedømme datert 06.02.2019 hvor det i siste avsnitt står at de vil

**"undersøke nærmere hvilken juridisk status vedtaket fra 1979 har - og vil komme tilbake med informasjon om dette."**

Det sendes et brev til bispedømmerådet om avklaring i saken.

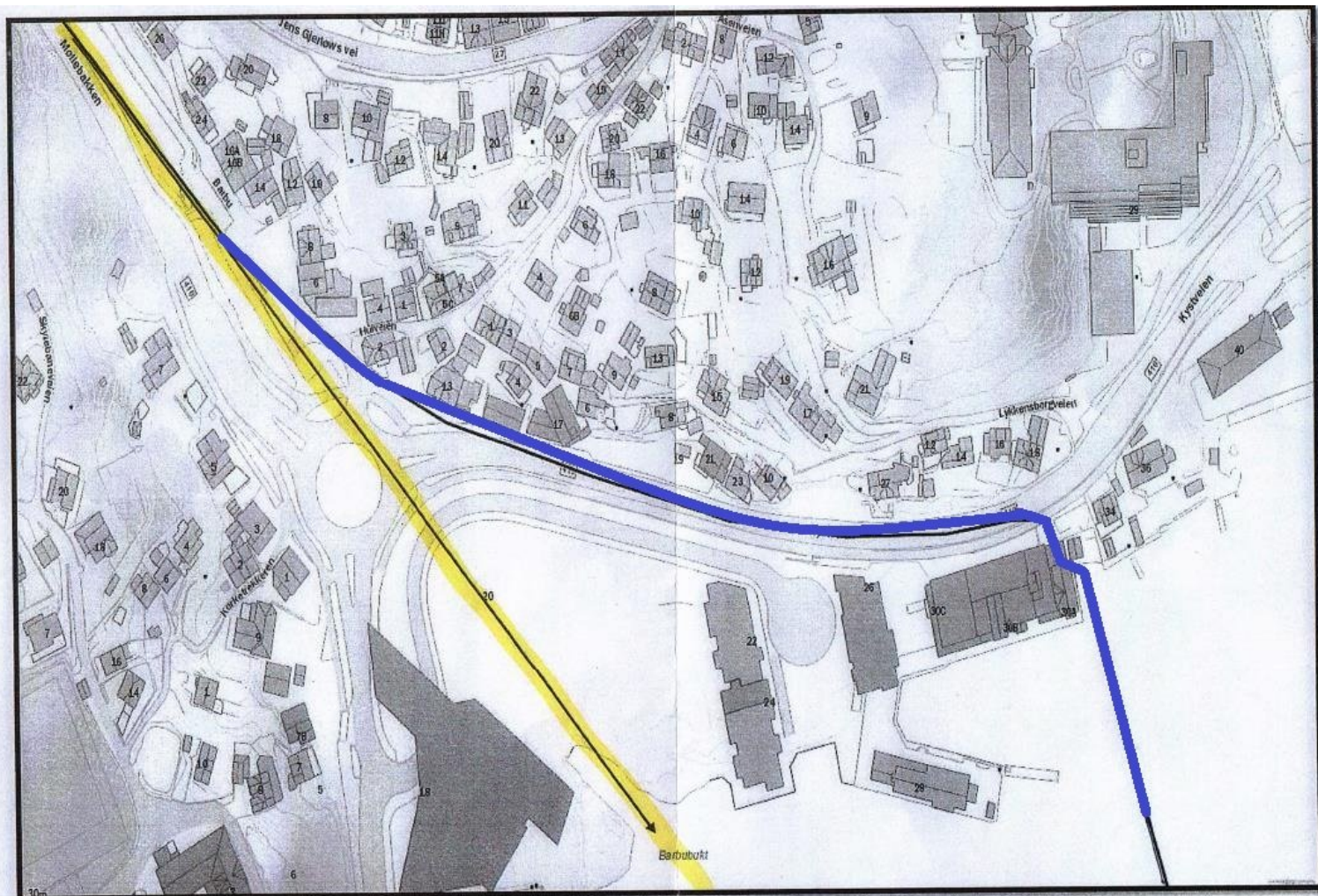
Trefoldighet Menighetsråd ser ingen grunn til å innkalle til menighetsmøte før en eventuell juridisk status er behandlet av Bispedømmerådet.

Arendal den 16.09.2020

Vennlig hilsen for Trefoldighet menighetsråd

*Arnhold Reinum*  
Menighetssekretær





**Fra:** Maria Ellingsen <Maria.Ellingsen@kartverket.no>  
**Sendt:** 23. januar 2019 11:00  
**Til:** Dag Arnulf Kvarstein  
**Kopi:** Åsulv Birkeland Stormoen; Lars Fredrik Gyland; Torbjørn Magne Larsen  
**Emne:** SV: Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, Arendal

Hei,

Vi har vært inne og sett i matrikkelen og kartet fra kommunen viser den faktiske grensen som ligger i matrikkelen i dag. Kirkesogngrensen går dermed der den blå streken viser. Hvis dere ønsker å endre denne ta gjerne dette gjennom kommunens geodata-avdeling v/Roger Lieng. Kommunen utarbeider da en SOSI-fil som er oppdatert med ny sognegrense og sender filen til Kartverket.

Mvh,



**Maria Ellingsen**  
Overingeniør  
Kartverket Kristiansand  
Tlf./mob.: 32 11 85 47  
E-post: [maria.ellingsen@kartverket.no](mailto:maria.ellingsen@kartverket.no)

Tlf. sentralbord: 32 11 81 00  
Kundesenter: 08700  
[www.kartverket.no](http://www.kartverket.no) - [www.kartverket.no/kristiansand](http://www.kartverket.no/kristiansand)

---

**Fra:** Dag Arnulf Kvarstein  
**Sendt:** onsdag 16. januar 2019 11.38  
**Til:** Maria Ellingsen  
**Emne:** Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, Arendal

Hei!

Vedlagt er det en sak om grensen mellom soknene Barbu og Trefoldighet i Arendal.

Kan du utfra vedlagte kart bekrefte hvor dagens soknegrense går ifølge Kartverket? Hovedregelen er jo av soknegrensene skal følge grunnkretsene.

Menighetene ønsker at grensen skal følge den røde streken i vedlagte kart, mens kartet over soknegrenser som menighetene har fått fra kommunen, angir en litt annen grense (blå strek).

Fint om vi kan få en relativt rask tilbakemelding på dette siden det er viktig å få avklart hvilken menighet som et nytt boligfelt i området skal tilhøre. Dette i forbindelse med at det er Kirkevalg i september.

Med vennlig hilsen

Dag A. Kvarstein

Seniorrådgiver, Agder og Telemark bispedømmeråd

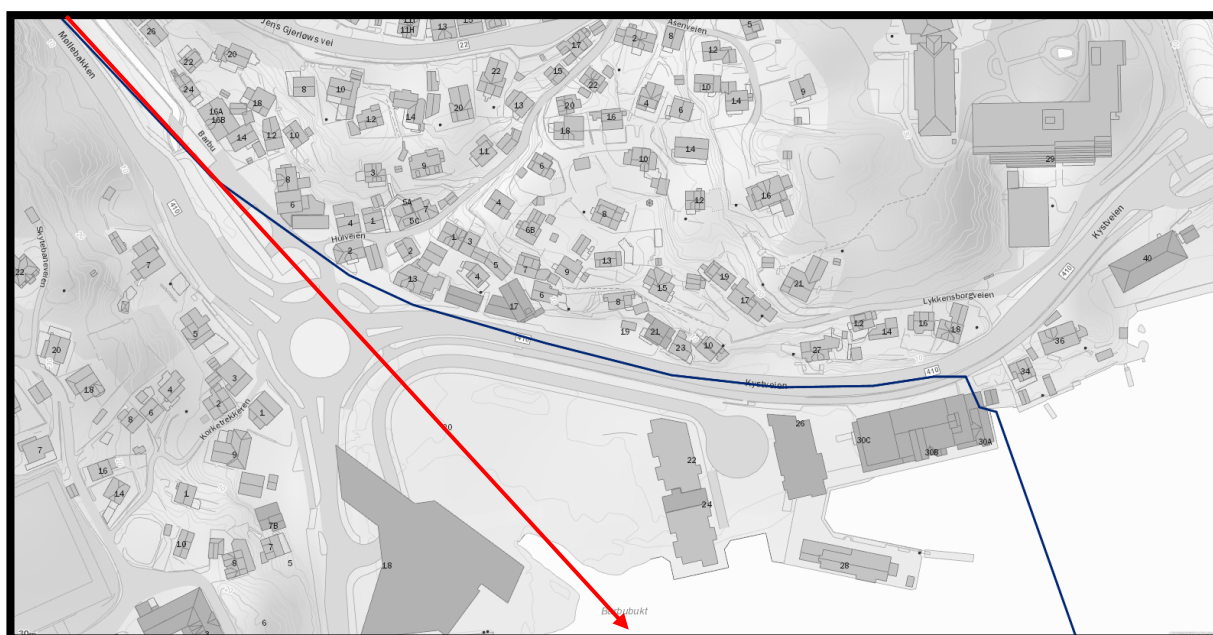
Intern tlf: 38105126. Sentralbord: 38105120

## SAKSBEKRIVELSE M/ VEDTAK

- 12.01.78 Barbu menighetsråd - Sak 14/78  
«Justering av grenselinje mellom Trefoldighet og Barbu menigheter. Som ny grenselinje foreslås Barbuelva til Langsævann og videre som før.»
- 16.02.78 Trefoldighet menighetsråd –  
«Trefoldighet menighetsråd erklærer seg enig i at det vil være til stor praktisk fordel for begge menigheter, at menighetsgrensen mot Barbu utrettes slik at den nye menighetsgrensen følger Barbudalselven.»
- 23.04.78 Menighetsmøte i Barbu  
Mot den foreslåtte ordning: 15 stemmer  
For den foreslåtte ordning: 35 stemmer
- Menighetsmøte i Trefoldighet  
Mot menighetsrådets forslag: 3 stemmer  
For menighetsrådets forslag: 34 stemmer
- 22.05.78 Rådmannen foreslår at bystyret fatter følgende vedtak:  
«Arendal bystyre vedtar å legge saken om grenseregulering Trefoldighet og Barbu menigheter for Kongen til avgjørelse med slik innstilling:  
Grensen mellom Trefoldighet og Barbu menigheter følger Barbuelven i skille mellom bydel 02 og bydelene 03/04.»  
Kart følger saken og viser tydelig at grensen følger Barbuelva helt ut. (Se vedlegg)
- 12.06.78 Et alternativt forslag til grense langs Molandsveien i setdet for over Langsævann dukker opp og blir vedtatt.  
Arendal bystyre fatter følgende vedtak:  
«Grenseregulering: Grensen går langs Barbuelven og videre langs Molandsveien til bygrensen.»  
Videre ble saken enstemmig tilbakesendt til rådmannen.
- 19.07.78 Rådmannen i Arendal sender saken til menighetsrådene til høring.
- 23.08.78 Barbu menighetsråd – Sak 51/78  
«Menighetsrådet fastholder sitt tidligere vedtak og slutter seg til Rådmannens forslag at menighetsgrensen følger Barbuelven til Langsævann og at grensen videre følger øst og nordsiden av Langsævann.....»
- Trefoldighet fastholder også sitt tidligere vedtak.
- 15.12.78 Rådmannen har avgitt sitt forslag til grense og opprettholder sitt første forslag fra 22.05.  
Arendal bystyre fatter følgende vedtak:  
«Arendal bystyre anbefaler at grensen mellom Trefoldighet og Barbu menigheter endres slik at den følger Barbuelven fra Barbubukte til Langsævann og følger bydelsgrensen over Langsævannet slik som vist på vedlagte kartutsnitt.» (Det samme kartet som tydelig viser grensa langs Barbuelva)

- 09.02.79 Agder bispedømmeråd fatter følgende vedtak:  
«Agder bispedømmeråd anbefaler at grensen mellom Trefoldighet og Barbu menigheter endres slik at den følger Barbuelven fra Barbubukte til Langsævann og følger bydelsgrensen over Langsævannet slik som vist på vedlagte kartutsnitt.» (Samme kart blir brukt her)
- 15.05.79 Stiftsdireksjonen fatter følgende vedtak:  
«I medhold av kongelig resolusjon av 22.april 1966 fastsetter departementet at grensen mellom Trefoldighet og Barbu menigheter (sokn) i Arendal by med virkning fra 1.juli 1979 endres slik at den følger grensen mellom bydel 02 og bydel 03 fra Barbubukten over Langsævannet fram til kommunegrensen. Den nye grensen fremgår av kart i målestokk 1:10 000 (nedfotografert Økonomisk kartverk) over «standard inndeling i bydeler og grunnkretser», datert Teknisk etat – Arendal 1. august 1978.»

Da det i høst ble utarbeidet kart over menighetsgrensene i Arendal, ble den trukket slik den blå streken viser. All saksgang og alle vedtak fra 1978 / 79 handler om den røde linja som følger Barbuelva helt ut i havet. (Se vedlegg i større format).



**Fra:** Geir Myre  
**Sendt:** 19. desember 2018 11:03  
**Til:** Grethe Ruud Hansen  
**Kopi:** Dag Arnulf Kvarstein  
**Emne:** FW: Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, Arendal  
**Vedlegg:** Soknegrenser.docx; 20181217121047360.pdf

**Oppfølgingsflagg:** Follow up  
**Status for flagg:** Flagget

Kan du opprette en sak på Dag i forhold til dette.

Mvh

Geir

---

**From:** Bjarte Leer-Helgesen  
**Sent:** Tuesday, December 18, 2018 8:58 AM  
**To:** Geir Myre  
**Subject:** FW: Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, Arendal

Geir, gi beskjed hvis denne skal til en annen enn deg.

Bjarte

---

**From:** Ole Jørgen Sagedal  
**Sent:** Monday, December 17, 2018 1:49 PM  
**To:** Bjarte Leer-Helgesen <[bl534@kirken.no](mailto:bl534@kirken.no)>  
**Subject:** FW: Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, Arendal

Tar du dette videre/arkiverer?

---

**From:** Hagli, Jan Egil [<mailto:Jan.Egil.Hagli@agderkirken.no>]  
**Sent:** Monday, December 17, 2018 12:51 PM  
**To:** Agder-bdr <[agder.bdr@kirken.no](mailto:agder.bdr@kirken.no)>  
**Cc:** Alfild S.Torsvik ([alfhildsynnove@gmail.com](mailto:alfhildsynnove@gmail.com)) <[alfhildsynnove@gmail.com](mailto:alfhildsynnove@gmail.com)>; [arve61@gmail.com](mailto:arve61@gmail.com);  
Aud Findal Dahl ([aud.f.dahl@uia.no](mailto:aud.f.dahl@uia.no)) <[aud.f.dahl@uia.no](mailto:aud.f.dahl@uia.no)>; Einar Bore <[bore.einar@gmail.com](mailto:bore.einar@gmail.com)>;  
Inger Lyngroth ([lyngrotta@hotmail.no](mailto:lyngrotta@hotmail.no)) <[lyngrotta@hotmail.no](mailto:lyngrotta@hotmail.no)>; Kirsten Løschbrandt  
([kirsten@loschbrandt.com](mailto:kirsten@loschbrandt.com)) <[kirsten@loschbrandt.com](mailto:kirsten@loschbrandt.com)>; Mette Barth ([mette.barth@gmail.com](mailto:mette.barth@gmail.com))  
<[mette.barth@gmail.com](mailto:mette.barth@gmail.com)>; Olsbu, Rannveig Aas <[Rannveig.Aas.Olsbu@agderkirken.no](mailto:Rannveig.Aas.Olsbu@agderkirken.no)>;  
[premilolsen@yahoo.com](mailto:premilolsen@yahoo.com); Rita Andreassen ([Rita.Andreassen@osm.no](mailto:Rita.Andreassen@osm.no)) <[Rita.Andreassen@osm.no](mailto:Rita.Andreassen@osm.no)>;  
[solveig.oddan.holt@gmail.com](mailto:solveig.oddan.holt@gmail.com); Torhild Schøien ([hanstorh@gmail.com](mailto:hanstorh@gmail.com)) <[hanstorh@gmail.com](mailto:hanstorh@gmail.com)>;  
Torun Heier Sødal ([t-he-soe@online.no](mailto:t-he-soe@online.no)) <[t-he-soe@online.no](mailto:t-he-soe@online.no)>; Vibeke Marie Tobiassen  
([vibeke@dinelektriker.com](mailto:vibeke@dinelektriker.com)) <[vibeke@dinelektriker.com](mailto:vibeke@dinelektriker.com)>; Høyland, Oddrun  
<[Oddrun.Hoyland@agderkirken.no](mailto:Oddrun.Hoyland@agderkirken.no)>; Ingrid Eksund ([ingrideksund@gmail.com](mailto:ingrideksund@gmail.com))  
<[ingrideksund@gmail.com](mailto:ingrideksund@gmail.com)>; Hagli, Jan Egil <[Jan.Egil.Hagli@agderkirken.no](mailto:Jan.Egil.Hagli@agderkirken.no)>; Müller, Leif Rino  
<[Leif.Rino.Muller@agderkirken.no](mailto:Leif.Rino.Muller@agderkirken.no)>; Olsbu, Rannveig Aas <[Rannveig.Aas.Olsbu@agderkirken.no](mailto:Rannveig.Aas.Olsbu@agderkirken.no)>;  
Bergland, Trygve <[Trygve.Bergland@agderkirken.no](mailto:Trygve.Bergland@agderkirken.no)>; Vibeke Marie Tobiassen  
([vibeke@dinelektriker.com](mailto:vibeke@dinelektriker.com)) <[vibeke@dinelektriker.com](mailto:vibeke@dinelektriker.com)>  
**Subject:** Soknegrense mellom Barbu og Trefoldighet sokn, Arendal

Agder og Telemark bispedømmeråd  
Gyldenløwesgate 11  
4611 Kristiansand Arendal 17.12. 2018

## **GRENSEN MELLOM TREFOLDIGHET OG BARBU SOKN, ARENDAL**

Barbu menighetsråd fikk i høst kartmateriell over soknegrensene i Arendal kommune. Der var grensen mellom Barbu og Trefoldighet sokn rundt Barbubukta tegnet etter en gammel grunnkrets (jfr. Blå strek på kartet), mens vi mener den skal følge Barbuelva helt ut til sjøen. (Jfr. Rød pil på kartet)

Saken om ny grense mellom de to menighetene ble behandlet i 1978 / 79 da den daværende grensen delte både gateadresser og enkelthus. Menighetsrådet mener det tilsendte soknegrensekartet ikke stemmer med slik saken ble behandlet i de forskjellige organene: begge menighetsrådene, Arendal bystyre, Agder bispedømmeråd og til slutt Stiftsdireksjonen. Se for øvrig vedlagte saksbeskrivelse med de forskjellige vedtak.

Grunnen til at saken aktualiseres nå, er at det i området er bygget to boligblokker med til sammen 82 leiligheter (Kystveien 22-24-26). Tidligere har området bare vært til småindustri og handel og ingen har hatt bostedsadresse i området. I begge sokn har det vært samstemt forståelse for at dette området, nå med beboelse, tilhører Barbu sokn.

Barbu menighetsråd tillater seg å påpeke dette som en saksbehandlingsfeil og ber om at grensen mellom Barbu og Trefoldighet sokn tegnes langs Barbuelva fra Barbubukt til Langsæ slik det hele tiden var tenkt.

Vennlig hilsen Barbu menighet v/

Aud Findal Dahl Jan Egil Hagli  
Menighetsrådsleder saksbehandler

Som vedlegg følger: Saksgangen med vedtak  
Kart som fulgte saksgangen  
Kartutsnitt som viser hvordan soknegrensen er tegnet inn og hvordan vi mener den skal være



# TREFOLDIGHET MENIGHET

Postboks 99, 4801 Arendal

Agder og Telemark bispedømmeråd  
Postboks 208  
4662 Kristiansand S

Vi viser til deres brev dater 1.9.2021 der det etterlyses menighetsmøte i Trefoldighet menighet vedr. soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet.

Trefoldighet menighet avholdt menighetsmøte på denne saken søndag 3. oktober 2021. Det ble orientert om saken og gitt anledning til spørsmål og kommentarer. Avstemmingen viste et enstemmig ønske om at Barbu Brygge skal tilhøre Trefoldighet sokn, se vedlagte protokoll.

Som kjent er ikke uvanlig at det kun er den faste menighetskjernen som deltar på menighetsmøtene. For å få beboerne på Barbu Brygge i tale, har Trefoldighet menighet derfor gjennomført en spørreundersøkelse blant beboerne på Barbu Brygge. Det ble sendt ut brev til samtlige 86 stemmeberettigede medlemmer av Dnk med adresse Kystveien 22, 24 og 26. Brevet ligger vedlagt. I brevet lå det en enkel stemmeseddel med avkrysningsmulighet for hvilken menighet man ønsker å tilhøre (Barbu, Trefoldighet, Vet ikke), samt en adressert svarkonvolutt. Vi fikk 52 svar. 22 ønsker tilhørighet til Barbu, 30 til Trefoldighet. Ingen svarte «Vet ikke».

Trefoldighet menighetsråd vil derfor opprettholde sitt ønske om at Barbu Brygge for fremtiden fortsatt skal tilhøre Trefoldighet sokn. Det er mest naturlig å følge grunnkretser/valgkretser når det gjelder sokneinndelinger, og det vil oppleves noe underlig at man tilhører sentrum valgkrets i kommune- og stortingsvalg, og Barbu i kirkevalg. Da Barbu Brygge er et helt nytt boligområde, er det ikke noen historikk i at man tilhører Barbu sokn, annet enn at området geografisk sett tidligere har tilhørt Barbu. De som har valgt å flytte hit kommer fra mange steder, både fra Arendal og utenfra kommunen, og det er tydelig at det er et lite flertall som ønsker at den formelle tilknytningen skal være til Trefoldighet.

Vi vil fortsatt oppfordre beboerne om å finne sin personlige tilknytning til den menigheten de finner det mest naturlig å tilhøre, og vil fortsatt invitere Barbu menighet til å legge sitt menighetsblad i postkassene. Og vi er sikre på at det gode samarbeidet som er mellom menighetene ikke vil ta skade av denne saken.

Med vennlig hilsen

Karin Thorsen  
menighetsrådsleder  
Trefoldighet menighet





NN  
Kystveien 22  
4841 Arendal

Arendal 21.9.2021

### Grenseregulering mellom Barbu og Trefoldighet menigheter

Vi tilskriver deg som stemmeberettiget medlem av Den norske kirke i forbindelse med at Agder og Telemark bispedømmeråd i løpet av høsten skal fastsette fremtidig grense mellom Barbu og Trefoldighet menigheter.

Historisk sett gikk grensen mellom Barbu og Trefoldighet langs Barbuelva ned til utløpet. I følge gjeldende regelverk skal soknegrenser som regel bestå av en eller flere grunnkretser. Men bispedømmerådet har anledning til å fravike dette.

En gang etter 1979 har Arendal kommune foretatt en regulering av grunnkretser. Grunnkretsen Skytebanen omfatter etter dette området der Barbu Brygge ligger i dag. Dette medfører at beboerne i Kystveien 22, 24 og 26 avlegger stemmer til kommune- og stortingsvalg på Arendal rådhus. Det samme skjedde ved kirkevalget i 2019 - da mottok du valgkort for Trefoldighet menighet, og ikke Barbu menighet.

Bispedømmerådet har bedt Barbu og Trefoldighet menighet om å avholde menighetsmøter for å få et grunnlag for å treffe en endelig avgjørelse i denne saken.

Barbu menighet har avholdt sitt møte, Trefoldighet har foreløpig kun behandlet saken i menighetsrådet. I tillegg har bispedømmerådet fått tilbakemeldinger fra enkelte beboere. Begge menigheter vil gjerne at Barbu Brygge skal tilhøre dem, og henvendelsene fra beboere tyder på at her er det delte meninger.

Bispedømmerådet har i en henvendelse til Trefoldighet menighetsråd datert 1.9.21 bedt om at det innkalles til menighetsmøte der man ber om at menighetsmedlemmene får uttale seg om saken.

Uansett utfall av saken er det viktig å understreke at det er fullt mulig å være aktiv i Barbu selv om området tilhører Trefoldighet, eller omvendt. Ønsker man å stemme i en annen menighet ved kirkevalget, så kan man gjøre dette etter søknad til biskopen.

Trefoldighet inviterer til **menighetsmøte i Trefoldighetskirken etter gudstjenesten søndag 3. oktober**, alle medlemmer med adresse Kystveien 22, 24 og 26 er spesielt invitert.

For at bispedømmerådet skal få et best mulig grunnlag for å treffe sin avgjørelse, ber vi om at du (uansett om du kommer til menighetsmøtet eller ikke) **fyller ut vedlagte stemmeseddel** og legger den i postkassen til leder av Trefoldighet menighetsråd, Karin Thorsen, Kystveien 24 innen 30.9.

Med vennlig hilsen

Trefoldighet menighet

Karin Thorsen  
menighetsrådsleder



# TREFOLDIGHET MENIGHET

Postboks 99, 4801 Arendal

## TREFOLDIGHET MENIGHET - Medlemsmøte 2020: Særutskrift soknegrensen

### Soknegrensen mellom Barbu og Trefoldighet

Arne Homme, administrasjonsleder hos kirkevergen i Arendal ga en orientering om saken innbefattet undersøkelsen blant beboerne på Barbu Brygge. Han fungerte som ordstyrer.

Etter innledning var det fire stykker som tok til ordet, og alle var enige at tallene fra avstemmingen viser et stort ønske om å tilhøre Trefoldighet. Det var flere av de som også påpekte at det er viktig at hver enkelt får velge hvor de vil høre til. Selv om beboerne kanskje nå vil tilhøre Trefoldighet, så har de mulighet til å søke seg over til Barbu, samt at det kan søkes om å få stemme ved kirkevalget i Barbu. Med bakgrunn i det vi vet om fremtidig utbygging på Barbu sin side, og at Barbu har dobbelt så mange medlemmer i sitt sokn, så er det naturlig at Barbu brygge fortsetter å tilhøre Trefoldighet. Det er viktig at bymenigheten er synlig, og Trefoldighet menighet trenger å styrkes og vokse, ikke miste mange medlemmer.

Avstemmingen viser følgende resultat:

Menighetsmøtet i Trefoldighet menighet ønsker å beholde Barbu Brygge som en del av Trefoldighet sokn.

Enstemmig vedtatt (24 stemmer).

Ref. Nina Nysæter, menighetssekretær



## DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Tore Gullaksen	500	20/03363-25	

Saksordfører: Markus Westermoen

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
81/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Ny kirkelig organisering Høringsuttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd

### Vedlegg:

Høring om kirkelig organisering: Müller-Nilsen-utvalgets utredning Samhandling i en selvstendig folkekirke - ny kirkelig organisering

### Saksorientering

Hovedutvalgets sluttrapport. «[Samhandling i en selvstendig folkekirke](#)» kan lastes ned. Samme sted finnes også rapportene fra de fire arbeidsgruppene.

Agder og Telemark bispedømme er sammen med øvrige kirkelige instanser invitert til å delta i høringen gjennom å besvare det elektroniske høringskjema slik det også fremkommer i vedlegget fra side 10. Frist for å levere høring er 1. desember. Kommuner og andre offentlige instanser har en egen høring med frist 15. oktober 2021.

Agder og Telemark bispedømmeråd ved leder sammen med Biskop og Stiftsdirektør hadde tidlig et møte med Kirkevergelaget i Agder og Telemark hvor man ble enige om å gjennomføre felles informasjonsmøter i hvert enkelt prosti for alle menighetsråd og fellesråd, for å informere om innholdet i Müller-Nilsen utvalgets rapport og motivere til å delta i høringen. Presentasjonsmaterieell ble godkjent av alle parter og Prostene i samarbeid med lokale kirkeverger organiserte de prostivise møtene.

Alle menighetsråd og Kirkelige fellesråd fikk informasjon om disse møtene i juni 2021 og igjen en påminnelse og informasjon om sted og tid, samt påmelding i august 2021.

Møtene ble gjennomført i perioden 15. september til 13. oktober 2021 og var godt besøkt i alle prostier. På møtene deltok i tillegg til de inviterte fra menighetsråd og fellesråd, stedets prost, en representant fra bispedømmeråd, en representant fra Kirkevergelaget i Agder og Telemark, en representant fra ledelsen ved bispedømmekontoret og seniorrådgiver Tore Gullaksen som holdt presentasjonen. Vi la ikke opp til en diskusjon, men representanten for kirkevergelag og ledelsen ved bispekontoret besvarte spørsmål fra salen.

Etter samråd med fungerende leder i bispedømmerådet Markus Westermoen legger ikke stiftsdirektøren frem forslag til vedtak på de 48 spørsmålene i høringen, men lar det være opp til bispedømmerådet hva man vil svare på hvert enkelt spørsmål.

Planen er at rådet vil gå gjennom spørsmålene sammen og svare disse ut i møtet. Viktig å huske at enighet ikke er nødvendig, men at man på samtlige spørsmål kan vise stemmeulikeheten når svaret skal sendes inn.

Innsending av høringsuttalelse skjer i gitt elektronisk skjema som er likt strukturert som det vedlagte høringsnotatet med spørsmål.

### **Forslag til vedtak**

Saken legges fram uten forslag til vedtak.



# DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Agder og Telemark bispedømmeråd  
Postboks 208  
4662 KRISTIANSAND S

Dato: 17.06.2021

Vår ref: 21/01622-13 aa333

Deres ref:

## Høring om kirkelig organisering: Müller-Nilsen-utvalgets utredning "Samhandling i en selvstendig folkekirke - ny kirkelig organisering"

Siden 2005 har Kirkemøtet i Den norske kirke hatt som mål å samle arbeidsgiveransvaret for alle som jobber lokalt i kirken. I mars 2021 leverte Müller-Nilssen-utvalget sin utredning om hvordan dette kan se ut med en organisering på prostnivå. En organisering på dette nivået er ikke blitt behandlet før, og derfor bad Kirkerådet om en utredning av dette nivået.

Organisering på prostnivå er nå utredet. Det som her skal høres, er om dette er modeller som kan brukes for å tegne ut en ny kirkelig organisering av Den norske kirke. Kirkerådet sender derfor rapporten på høring for å få tilbakemeldinger på de ulike forslagene og modellene som Müller-Nilssen-utvalget redegjør for. I vedlagte høringsnotat presenteres hovedlinjene i utvalgets rapport, med tilhørende hørings spørsmål.

### Høringsfristen er 1. desember 2021.

Müller-Nilssen-utvalgets rapport, en informasjonsfilm og presentasjonsmaterieell finnes tilgjengelig på [kirken.no/kirkeligorganisering](http://kirken.no/kirkeligorganisering).

## Bakgrunn

Den nye trossamfunnsloven trådte i kraft 1. januar 2021. Før dette ga kirkeloven detaljert regelverk for organisering av kirken. Nå har Stortinget gjennom trossamfunnsloven overlatt til Kirkemøtet å beslutte kirkens organisering. Innenfor visse rettslige rammer er det opp til kirken selv å bestemme hvordan trossamfunnet skal være organisert. Trossamfunnsloven viderefører ordningen med at trossamfunnet Den norske kirke har to typer rettssubjekter, soknet og rettssubjektet Den norske kirke. Denne strukturen har betydning for arbeidsgiverorganiseringen. Det at det er to finansieringskilder for kirken har også stor betydning for handlingsrommet for en kirkelig organisering. Kirken er avhengig av å finne en organisering som sikrer godt samarbeid med kommunene fordi kommunene finansierer den lokale kirkes virksomhet. Samtidig skal kirken være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver, og små enheter kan skape utfordringer med å ha kompetanse og kapasitet til dette. Med disse rammevilkårene ble det naturlig for Kirkerådet å be om en utredning av en felles organisering av arbeidsgiveroppgavene på prostnivå, som er nært nok og samtidig stort nok til å være en velegnet arbeidsgiverenhet.

Kirkerådet vedtok i sak KR 59/19 å sette ned et hovedutvalg og fire arbeidsgrupper for å arbeide med særskilte temaer. Hovedutvalget for kirkelig organisering (Müller-Nilssen-

utvalget) skulle se på helheten i en ny organisering, og utvalget leverte sin rapport ved utgangen av mars 2021.

## Om høringen

Utvalget har levert en omfattende rapport som berører mange sentrale spørsmål for en ny organisering. På enkelte områder har utvalgets medlemmer ulike oppfatninger av hvilke løsninger som er best egnet for å nå de målene som er satt for arbeidet. For å få gode høringssvar har Kirkerådet utarbeidet et høringsnotat som inneholder en kortfattet informasjon om bakgrunnen for rapporten, sentrale temaer for høringen og ulike høringsspørsmål.

Høringsspørsmålene i høringsnotatet svares på i et elektronisk skjema. En person fyller ut skjemaet på vegne av høringsinstansen og følgende lenke skal benyttes:

<https://surveys.analyzer.com/?pid=dimb3n6f>

Kirkerådet er opptatt av å få frem ulike synspunkt og vurderinger. Høringen er ikke en «avstemming» for ulike modeller. Det er derfor lagt til rette for utstrakt mulighet for å begrunne svar og gi supplerende kommentarer. En viktig hensikt med å bestille rapporten, har vært å få forslag til hvordan man kan oppnå at de som arbeider lokalt kan forholde seg til samme arbeidsgiver og at kirkens attraktivitet som arbeidsplass styrkes. Vi ber derfor om at høringsinstansene har et særlig fokus på dette temaet når høringen besvares.

I tillegg til foreliggende høringsnotatet er det utarbeidet en presentasjon som kan benyttes for å innlede til diskusjon om utvalgets rapport. Det er også lagd en informasjonsfilm som kan benyttes til forberedelser og i møter der saken skal diskuteres. Dette materialet finnes på [kirken.no/kirkeligorganisering](http://kirken.no/kirkeligorganisering).

## Om den videre prosessen

Når høringsfristen er utløpt vil høringsinnspill bli sammenstilt og forelagt Kirkerådet som skal forberede saken for Kirkemøtet. I kirkerådssak 37/19 og 59/19 har Kirkerådet lagt en plan om at Kirkemøtet skal vedta ny kirkelig organisering i to «omganger». Først et prinsippvedtak om kirkelig på Kirkemøtet i september 2022, før en ny kirkeordning kan skrives ut og så besluttes på Kirkemøtet i 2023.

Müller-Nilssen-utvalget peker på flere temaer som bør utredes videre. Samtidig mener utvalget selv at det nå er nok kunnskap til å kunne gjøre et prinsippvedtak. En første behandling i Kirkemøtet vil også at det peke på flere hensyn som må ivaretas og bør utredes nærmere. I utvalgsrapporten kapittel 13 redegjør utvalget for utredningsbehov på flere områder. Kirkerådet har besluttet å igangsette utredninger innenfor følgende temaer med frist 31.12.2021:

- 1) Gjennomgang av dagens prostistruktur med forslag til prosess for å fastsette ny struktur
- 2) Oppgave- og ansvarsfordeling mellom menighetsråd og prostifellesråd i ny kirkelig organisering, oppsummere og ytterligere detaljere utvalgets forslag.
- 3) Biskopens lederrolle og tilsyn. Denne skal bygge videre på utredningsarbeidet fra prosjektet kirkelig organisering og avklare de gjenstående elementene som Müller-Nilsen-utvalget har bedt om at konkretiseres nærmere.
- 4) Organisering og ledelse på arbeidsplassen lokalt i ny kirkelig organisering.
- 5) Bispedømmerådets rolle og ansvar hvis arbeidsgiveransvaret flyttes til prostifellesrådet.

En utredning av folkevalggtrollen i Den norske kirke er allerede i gang og har frist i slutten av januar 2022. Disse utredningene vil sammen med rapporten «Samhandling i en selvstendig folkekirke» og høringssvar i denne saken vil være et viktig grunnlag for den videre behandling i Kirkerådet og Kirkemøtet. Kirkerådet vil vurdere ytterligere utredninger løpende.

## Om høringsinstansene

Denne høringen er rettet til menighetsråd, kirkelige fellesråd, KA, arbeidstakerorganisasjoner på KA-området, utdannings- og forskningsinstitusjoner mfl. Det er Kirkemøtet som med hjemmel i trossamfunnsloven har myndighet til å beslutte kirkens organisering, og de som blir berørt bør høres i saken. Kirkerådet mener derfor at de fleste spørsmål og problemstillinger som utredningen reiser, først og fremst bør forelegges de kirkelige virksomhetene som blir berørt i denne saken.

Utvalgets rapport inneholder imidlertid enkelte sentrale spørsmål som berører relasjonen til aktører utenfor det kirkelige området, og i særlig grad kommunene. Kirkerådet vil derfor sende disse eksterne aktørene et eget høringsbrev. Her vil de inviteres til særlig å svare på utvalget spørsmål som vedrører relasjonen mellom disse virksomhetene og kirken. Det vil for eksempel gjelde kommuner, KS – Kommunesektorens organisasjon, departementer og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Dette vil ikke være til hinder for at disse organisasjonene også kan komme med synspunkter på øvrige deler av utredningen.

Det er Kirkemøtet som vedtar kirkens organisering. Siden medlemmene av bispedømmerådene også er medlemmer av Kirkemøtet, er det ikke gitt at bispedømmerådene og biskopene skal avgi høringsuttalelse på linje med andre kirkelige virksomheter. Samtidig er både biskop og bispedømme berørte i saken. Kirkerådet har besluttet at både bispedømmeråd og biskoper skal være høringsinstanser, men mener denne rollekombinasjonen gjør det viktig å skille mellom rollene i de ulike fasene av prosessen, samtidig som at viktige argumenter kommer fram og at prosessen blir mest mulig transparent.

Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli publisert på kirken.no.

## Avslutning

Den norske kirke må rigge seg for fremtiden. Vi vet ennå ikke hvordan samfunnet vi framstår «post-korona». Men det vi vet, er at både samfunnet og kirkens medlemmers behov er i endring og at det blir sentralt for kirken å videreføre sin rolle som folkekirke som er aktivt til stede i folks liv. Vi håper at dere gjennom denne høringsprosessen vil få en mulighet til å løfte blikket og se kirken, ikke bare fra innsiden men også litt fra utsiden, både som et trossamfunn og som en sentral samfunnsaktør.

Det vil alltid være en risiko med endring. Kanskje vil noen miste arbeidsoppgaver eller måtte løse nye, kanskje vil noen få en ny leder og kanskje vil arbeidsgiverorganet måtte arbeide annerledes enn tidligere og ha andre relasjoner. Samtidig kan det også være en risiko ved ikke å gjennomføre endringer. Dette handler blant annet om forventninger om god ledelse og effektiv ressursutnyttelse i hele kirken. Helt siden 2005 har Kirkemøtet hatt et ønske om å få til en felles arbeidsgiverorganisering for dem som arbeider lokalt i kirken. Det er på tide at Kirkemøtet tar et valg om kirkens organisering. Å holde på dagens organisering er en mulighet, men da oppfylles ikke Kirkemøtets ønske om felles arbeidsgiverorganisering for de som arbeider lokalt.

En organisering på prostnivå er ikke besluttet, men gjennom utvalgets rapport har Kirkerådet fått et godt grunnlag for hvordan dette kan se ut. På enkelte punkter deler utvalget seg i sine anbefalinger. Dette er sannsynligvis et uttrykk for at det finnes ulike syn i kirken på hva som er en hensiktsmessig organisering og hvilke mål modellene måles mot. Kirkerådet håper derfor at dere som mottar denne hørings-saken legger til rette for god involvering og deler deres vurderinger av de sentrale spørsmålene som saken reiser. Dersom dere har spørsmål i saken kan disse [sendes inn via skjemaet på denne siden](#).

Med vennlig hilsen

Kristin Gunleiksrud Raaum  
leder i Kirkerådet

Ingrid Vad Nilsen  
direktør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.*

Vedlegg:  
Høringsnotat til kirkelige høringsinstanser

Mottakere:

Alle menighetsråd		
Alle kirkelige fellesråd		
Hovedverneombudet i rettssubjektet Den norske kirke, Hilde Fylling		
Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE
Nidaros Saemien Åålmege	Gløttvegen 2	7750 NAMDALSEID
Kirkelig Undervisningsforbund	Rådhusgata 1-3	0151 OSLO
Hamar biskop	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros biskop	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Acta barn og unge i Normisjon	Postboks 7153 St. Olavs plass	0130 OSLO
Den norske israelsmisjon	Holbergs plass 4	0166 OSLO
Det Norske Diakonforbund	Rådhusgate 1-3	0151 OSLO
Den norske kirkes presteforening	Postboks 437 Sentrum	0103 OSLO
Misjonsalliansen	Postboks 6863 St. Olavsplass	0130 OSLO
Oslo biskop	Postboks 9307 Grønland	0135 Oslo
Bjergvin biskop	Postboks 1960	5817 BERGEN
Fagforbundet Teologene	Boks 7003 St.	0130 OSLO



Nord-Hålogaland biskop	Olavsplass	
Det teologiske fakultet	Postboks 790	9258 TROMSØ
	Postboks 1023	0315 OSLO
VID	Blindern	
	Postboks 184	0319 OSLO
	Vinderen	
KUN - Kirkelig Utdanningscenter nord – VID	Breivika	9037 TROMSØ
Tromsø		
Døvekirkenes fellesråd	Fagerborggt. 12	0360 OSLO
HimalPartner	Postboks 6646 St	0129 OSLO
	Olavsplass	
KIFO - Institutt for kirke- religions- og	Øvre Slottsgate 2 B	0157 OSLO
livssynsforskning		
Svalbard Kirke		
KRIK - Kristen idrettskontakt	Pb. 3822 Ullevål	0855 OSLO
	Stadion	
Norsk kvinnelig teologforening		
IKO	Postboks 2623, St.	0131 OSLO
	Hanshaugen	
NLA Høgskolen	Postboks 74	5812 BERGEN
	Sandviken	
Møre biskop	Moldetrappa 1	6415 MOLDE
Åpen folkekirke - Gard Realf Sandaker-		
Nielsen		
Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige		
virksomheter - KA		
Agder og Telemark biskop	Postboks 208	4662
		KRISTIANSAND S
Søndagsskolen Norge	Postboks 98,	0101 OSLO
	Sentrum	
KFUK-KFUM-speiderne		
Stavanger biskop	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Tunsberg biskop	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Borg biskop	Bjarne Aasgt. 9	1606
		FREDRIKSTAD
Kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle		
overgrep		
Ung Kirkesang	Konsul Wilds vei 1	4621
		KRISTIANSAND S
MF vitenskapelig høyskole	Postboks 5144	0302 Oslo
	Majorstuen	
Sør-Hålogaland biskop	Tolder Holmers vei	8003 BODØ
	11	
Fagforbundet		
Stefanusalliansen	Pb 6603 Rodeløkka	0502 OSLO
Det Norske Misjonsselskap	Postboks 226	4001 STAVANGER
	Sentrum	
Areopagos	Bernhard Getz' gt. 3	0165 OSLO
KFUK-KFUM NORGE	Grubbegata 4	0179 OSLO
Skjærgårds LIVE hovedkontor	Boks 303	3791 KRAGERØ
Bønnelista	c/o Jo	3157 BARKÅKER
	HedbergHortensveien	
	60	
Norske kirkeakademier - NKA		
Creo	Postboks 9007,	0133 OSLO
	Grøland	
NMSU	PB 226 Sentrum	4001 STAVANGER

Return2Sender Normisjon	Postboks 7153St. Olav plass	0130 OSLO
NLM Ung		
Akademikerforbundet	Tollbugata 35	0157 Oslo
Arkitektenes fagforbund	PB 5899 Majorstuen	0308 Oslo
Delta	Pb. 9202, Grønland	0134 Oslo
Econa	Postboks 1869 Vika	0124 Oslo
Fellesorganisasjonen	Pb 4693 Sofienberg	0506 Oslo
Forskerforbundet	Postboks 1025 Sentrum	0104 Oslo
Lederne	Storgata 25	0184 Oslo
Naturviterne	Keysers gate 5	0165 Oslo
NITO	Postboks 1636 Vika	0119 Oslo
Norges Juristforbund		
Norsk Lektorlag	MBE 326Postboks 1 Youngstorget	0028 Oslo
Norsk Sykepleierforbund	Postboks 456Sentrum	0104 Oslo
Parat	Postboks 9029 Grønland	0133 Oslo
Samfunnsviterne	Kristian Augusts gt. 9	0164 Oslo
Samfunnsøkonomene	Kr. Augustsgt. 9	0164 Oslo
Tekna	Postboks 2312 Solli	0201 Oslo
Utdanningsforbundet	Postboks 9191 Grønland	0134 Oslo
Den norske kirkes ungdomsutvalg		
Norges Kristelige Student- og skoleungdomslag		
Lovisenberg diakonale høgskole	Lovisenberggt. 15b	0456 OSLO

# Høringsnotat til kirkelige høringsinstanser

Müller-Nilsen-utvalgets utredning: Samhandling i  
en selvstendig folkekirke – ny kirkelig organisering



**DEN NORSKE KIRKE**  
Kirkerådet

# HØRINGSNOTAT TIL KIRKELIGE HØRINGSINSTANSER

## Innledning

Siden 2005 har Kirkemøtet i Den norske kirke hatt som mål å samle arbeidsgiveransvaret for alle som jobber lokalt i kirken. I mars 2021 leverte Müller-Nilssen-utvalget sin utredning om hvordan dette kan se ut med en organisering på prostinivå. En organisering på dette nivået er ikke blitt behandlet før, og derfor bad Kirkerådet om en utredning på dette nivået.

Organisering på prostinivå er ikke besluttet. Kirkerådet sender nå rapporten ut på høring for å få tilbakemeldinger på de ulike forslagene og modellene som Müller-Nilssen-utvalget foreslår. I høringsnotatet presenteres hovedlinjene i utvalgets forslag, med tilhørende høringsspørsmål. Høringsfristen er 1. desember 2021. Høringssvarene vil sammen med andre utredninger, legge grunnlaget for det videre arbeidet med kirkelig organisering.

## Om notatet

Hovedutvalget for kirkelig organisering, heretter Müller-Nilssen-utvalget, leverte sin sluttrapport ved utgangen av mars 2021 på oppdrag fra Kirkerådet. I rapporten foreslås det blant annet at dagens kirkelige fellesråd skal erstattes av et felles kirkelig organ på prostinivå. Det er tre ulike modeller for hvordan dette kan organiseres. Dette organet, prostifellesrådet, vil være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt (dagens fellesrådsansatte og menighetsprester). En slik endring vil føre med seg andre spørsmål bl.a. valgordninger og sammensetning av prostifellesrådet, ordning for daglig ledelse, konsekvenser for biskop og bispedømmeråd og betydningen for menighetsrådets ansvar og oppgaver.

Kirkens egne organer og kirkelige virksomheter får nå dette og andre spørsmål til høring. Høringsnotatet vil først beskrive hensikten med arbeidet med ny organisering, redegjøre for sakens bakgrunn og noen sentrale utfordringer som kirken står i. Deretter vil høringsnotatet presentere Müller-Nilssen-utvalgets forslag til endringer, og ulike høringsspørsmål knyttet til disse. I noen spørsmål presenterer utvalget flere løsninger, og er delt i anbefalingen. Hvilke utvalgsmedlemmer som anbefaler hva i ulike spørsmål, finnes i kapittel 10 i rapporten.

Müller-Nilssen-utvalgets rapport *Samhandling i en selvstendig folkekirke – ny kirkelig organisering* kan lastes ned og leses fra [kirken.no/kirkeligorganisering](http://kirken.no/kirkeligorganisering).

## Hvorfor vurderes en ny kirkelig organisering nå?

Den norske kirke er en kompleks organisasjon med mange organer, stillingskategorier, ansatte og folkevalgte. Til sammen utgjør dette en komplisert organisasjonsstruktur.

I dag har kirkens medarbeidere som arbeider side ved side i menighetene lokalt forskjellige arbeidsgivere. De fleste har kirkelig fellesråd på kommunenivå som arbeidsgiver, mens prestene er ansatt på nasjonalt nivå, med store deler av arbeidsgivermyndigheten delegert til biskop og bispedømmeråd.

Kjernen i denne saken handler om hvordan kirken kan organisere den lokale virksomheten. Målet er at kirken blir en bedre arbeidsgiver, at ressursene kan brukes best mulig og at ressurser kan frigjøres til å møte mennesker lokalt, dele evangeliet og være en relevant samfunnsaktør i bygd og by. Denne saken har derfor ikke en ny organisering som målsetning, men handler om hvordan organiseringen kan bidra til best mulig utvikling av folkekirken i hele Norge.

Ved å samle funksjoner, kan kirken ruste seg for å møte en fremtid med et livssynsåpent samfunn, med endringer i befolkningsmønstre, strengere krav til offentlige og private

virksomheter og en svakere offentlig økonomi. Gjennom de siste tiårene er norsk arbeidsliv blitt stadig mer formalisert og regulert. Arbeidsmiljøloven er utvidet til flere områder, det har kommet forskrifter for internkontroll, personvern, datasikkerhet mm. Dette fører til at den som er ansvarlig arbeidsgiver har fått økt formelt og reelt ansvar med større krav til virksomhetens styring. Kirken må ha en organisasjon som er godt rustet for å ta dette ansvaret. Utøvelse av felles arbeidsgiveransvar for de som arbeider lokalt handler derfor særlig om å ha enheter med kapasitet og kompetanse til å ivareta kirkens lokale oppgaver generelt og arbeidsgiveroppgaver spesielt. Samtidig må disse hensynene balanseres mot behov for lokal forankring hos sokn og menighetsråd og behov for fortsatt gode relasjoner og nærhet til den enkelte kommune.

Saken handler også om hvordan kirken bør ledes på lokalplan. Kirken har mange og viktige oppgaver i lokalsamfunnet og mange kompetente og ansvarsfulle medarbeidere som løser oppgavene. Forventningene fra dagens medarbeidere er annerledes enn tidligere og økende med hensyn til at arbeidsgiver skal være en profesjonell part som setter retning og tar ansvar for virksomheten og som samtidig følger opp de ansatte og gir dem handlingsrom. De ansatte forventer tydelige roller og mandater i organisasjonen de skal arbeide i, de forventer gode kollegiale forhold og de forventer en leder som har tid og kompetanse til å drive ledelse både faglig og personalmessig. Også folkevalgte forventer tydelige strukturer, roller og mandater for de kirkelige organene de er valgt inn i.

I den nye trossamfunnsloven som trådte i kraft 1. januar 2021 har kirken fått myndighet til å beslutte sin egen organisering. Kirken skal løse disse utfordringene i en brytningstid. Den norske kirke er ett trossamfunn, med ulike organer og roller som er gitt særskilt myndighet. Innenfor det handlingsrommet som er gitt i trossamfunnsloven skal Kirkemøtet ta stilling til spørsmålet om ny organisering av kirken. Hensikten er at kirken kan videreutvikles som folkekirke, for alle dens medlemmer og alle dem som søker kirkens fellesskap, med klare oppgaver for de ansatte, de folkevalgte, de frivillige medarbeiderne og for befolkningen for øvrig.

### Kort historisk bakgrunn

Hvordan ble det slik? Dagens kirkelige organisering har røtter fra gammelt av da lokalsamfunnet hadde ansvaret for kirkebygget og kongen sendte prester for å tjenestegjøre i menighetene. Denne todelingen har fulgt kirken helt frem til i dag. Gjennom de siste 200 årene er kirken gradvis blitt utviklet som organisasjon og nye lover og organer har bidratt på veien mot en selvstendig folkekirke. Den todeltede organiseringen har tjent kirken vel og vært en hensiktsmessig ansvarsfordeling for statskirken i mange år. Etter hvert som flere ansatte har kommet til og det stilles større krav til arbeidsledelse og arbeidsmiljø enn tidligere, er det vanskelig å se at en slik todeling er hensiktsmessig når kirken i dag har ansvar for å bestemme sin egen organisering.

I 1997 kom en ny kirkelov. Da ble soknets status som rettssubjekt lovfestet, og menighetene fikk en mer selvstendig stilling i forholdet sitt til kommunen. Kirkeloven sørget for at lokalt tilsatte i kirken ble overført fra kommunen til et lovbestemt kirkelig organ på kommunenivå, dagens fellesråd. Kateketer som før var statsansatte, fulgte også med til dette nye kirkelige forvaltningsnivået på kommunenivå. Prestene fortsatte sitt ansettelsesforhold i staten som embetsmenn og tjenestemenn. Tilsettingsmyndigheten for prester var gradvis blitt overført til kirkelige organer, og i 1989 ble tilsettingsmyndigheten for alle menighetsprester, bortsett fra proster og biskoper, overført til bispedømmerådet. Biskopen har over tid fått flere arbeidsgiverfunksjoner, men også Kongen og departementet hadde arbeidsgiverfunksjoner for presteskaper. Biskopen har ikke arbeidsgiverfunksjoner i alle lutherske kirker. Biskopens viktigste oppgave i lutherske kirker er å ha tilsyn med hele kirken, både ansatte og råd. I 2008 inngikk Stortinget et kirkeforlik med sikte på å endre relasjonene mellom stat og kirke. En viktig

del av dette var at kirkens egne organer skulle overta ansvaret for å ansette biskoper og proster.

Dette skjedde i 2012. Et annet viktig skritt var å etablere Den norske kirke som et eget rettssubjekt (RDNK), skilt fra staten. Dette skjedde i 2017 og samtidig ble alle prester og tilsatte i bispedømmeråd og Kirkerådet overført fra staten til dette nye kirkelige rettssubjektet.

Allerede i 2005 vedtok Kirkemøtet målsettingen om felles arbeidsgiveransvar i en fremtidig kirkeordning. Dette ble bekreftet på Kirkemøtet i 2013, og Kirkerådet ble bedt om å fortsette arbeidet med ny kirkeordning når ny rammelov for Den norske kirke ble vedtatt av Stortinget. I 2015 og 2016 behandlet Kirkemøtet saker som forberedte organisasjonen på skillet mellom stat og kirke fra 2017, og kirkeordningen etter dette.

På Kirkemøtet i 2016 ble en sak om *Veivalg for fremtidig kirkeordning* behandlet. Tre alternative løsninger for arbeidsgiveransvar ble vurdert. Da denne saken ble behandlet var ennå ikke finansieringsordningen for Den norske kirke eller trossamfunnsloven klare. Først når trossamfunnsloven var klar, ble det klart hvilken myndighet Kirkemøtet har til å bestemme kirkens organisering og hvilke rammer dette må skje innenfor.

Veivalgsaken viste at to av de tre forslagene som ble lagt fram (modell A *Storfellesrådsmodellen* og B *Bispedømmerådsmodellen*) ikke var egnet for å samle kirken. Den tredje løsningen, modell C (samordnet arbeidsgiverorganisering) ble vedtatt, samtidig som målsetningen om «felles arbeidsgiveransvar» ble fastholdt i et senere trinn i utviklingen av kirkeordningen. Kirkerådet anbefalte at Kirkemøtet i 2019 i første rekke skulle vedta en kirkeordning som bygget på kirkeloven, uten større endringer. Samtidig ba Kirkerådet Kirkemøtet om å få et mandat til å arbeide videre med kirkens fremtidige organisering for å innfri målsettingen om «felles arbeidsgiveransvar». Det vil si at Kirkerådet skulle gå rett til trinnet for å innfri målsetningen om «felles arbeidsgiveransvar». Dette mandatet fikk Kirkerådet.

Etter 2017 fortsatte utviklingen fram mot den trossamfunnsloven som trådte i kraft i 2021. Trossamfunnsloven viderefører at Den norske kirke er å definere som et trossamfunn, med Kirkemøtet som øverste representative organ, og to typer rettssubjekter, soknet og RDNK. Noe av det som måtte avklares i denne loven, var om kirken fortsatt skulle finansieres av både stat og kommune eller om staten skulle overta all offentlig finansiering av kirken, slik det var foreslått å gjøre for alle andre tros- og livssynssamfunn. Kirkemøtet vedtok, med stort flertall, å anbefale å gå inn for å beholde den todelte finansieringsordningen. Dette forslaget ble fulgt av Stortinget.

Det betyr at det er noen gitte rammevilkår for Den norske kirke, både når det gjelder typer rettssubjekt og finansieringsordning. Det er to finansieringskilder for kirken, stat og kommune, og dette definerer langt på vei handlingsrommet for en kirkelig organisering ved at man er avhengig av å finne en organisering som sikrer godt samarbeid med kommunene for å finansiere den lokale kirkes virksomhet. Kommunene bevilger ca. 2/3 av kirkens totale økonomi. Kommunene har erfaring med å finansiere interkommunalt samarbeid, men kommunenes vilje til å overføre midler til organer lenger borte enn det, for eksempel til et bispedømmenivå er mer uklart. I høringen til kommunene vil de utfordres på å mene noe om hva som bør være sentrale hensyn ved fastsetting av nye prostigrenser.

Det er mange små kommuner med små fellesråd og få ansatte. Det gir utfordringer når det gjelder å være en profesjonell arbeidsgiver med kompetanse og kapasitet på det brede felt av oppgaver som kirken i dag har.

På bakgrunn av alt dette, ble det naturlig for Kirkerådet å be om en utredning av en felles organisering av arbeidsgiveroppgavene på prostinivå, som er nært nok og samtidig stort nok til å være en velegnet arbeidsgiverenhet.

## Mål og mandat for utredningsarbeidet

På Kirkemøtet i 2019 vedtok Kirkemøtet følgende:

Kirkemøtet ber Kirkerådet om så snart som mulig i kommende kirkemøteperiode å fremme et forslag til Kirkemøtet om fremtidig arbeidsgiverorganisering og den øvrige kirkeordning (KM 06/19, vedtakspunkt 5)

På denne bakgrunn nedsatte Kirkerådet, etter behandling av sak KR 37/19 og KR 57/19 et bredt sammensatt utvalg og besluttet mandat for utredningsarbeidet i september 2019.

Hovedoppgaven for utvalget har vært å utrede mulige løsninger knyttet til et nytt felles kirkelig organ på prostinivå, der dette fellesorganet kan utøve arbeidsgiverfunksjoner for alle som jobber i den lokale kirken.

Selv om mandatet er spisset inn mot et organ på prostinivået, betyr det ikke at dette nivået er besluttet eller at dagens prostistruktur skal legges til grunn. Det er Kirkemøtet som beslutter en ny kirkelig organisering, og Kirkemøtet kan eventuelt også gi retningslinjer for å fastlegge en ny prostistruktur på grunnlag av denne høringen. Kirkemøtet kan også beslutte å ikke vedta en ny kirkelig organisering på prostinivå.

Mandatet ble gitt for å utrede om det var mulig å tegne ut modeller mellom løsning A) storfellesrådsmodellen og løsning B) bispedømmerådsmodellen i veivalgssaken (KM 08/16), der ingen av disse alternativene fikk tilstrekkelig oppslutning. Storfellesrådsmodellen forutsatte etablering av storfellesråd over hele landet, fortrinnsvis som enheter som er geografisk sammenfallende med (justerte) prostier, anslagsvis 150 i tallet. Storfellesrådsmodellen skiller seg fra utvalgets forslag til en organisering på prostinivå, blant annet ut fra at det er forskjellige rettslige modeller, og fordi det er uttegnet modeller for daglig ledelse av prostifellesrådet og en tydeligere relasjon prost og biskop. Samtidig vil organiseringen på prostinivå anslagsvis utgjøre 90–150 prostier, mens storfellesrådsmodellen ville utgjøre anslagsvis 150 storfellesråd.

Da mandatet ble gitt, var lovproposisjonen til ny trossamfunnslov og dermed rammebetingelsene for organiseringen og finansieringsordningen kjent. Kirkemøtet og et flertall av de lokale og regionale kirkelige høringsinstansene gikk inn for en fortsatt todelt finansiering, bl.a. begrunnet i at ordningen vil sikre et fortsatt nært samarbeid mellom kommunen og kirken.

I Kirkerådets sak KR 59/19 ble mål og mandat for utredningsarbeidet vedtatt. Det er dette Müller-Nilssen-utvalget har jobbet etter. Her sies det blant annet:

Formålet med utredningen er å gi grunnlag for å treffe beslutning om fremtidig arbeidsgiverorganisering i Den norske kirke og gjøre andre tilpasninger og endringer i kirkeordningen.

Kirkerådet ønsker at utvalget særlig skal utrede mulige løsninger knyttet til et nytt, felles kirkelig organ på prostinivå, der dette fellesorganet kan utøve arbeidsgiverfunksjoner for alle som jobber i den lokale kirke. Utredningen skal bygge på det som kan være en egnet størrelse for fremtidig arbeidsgiverorganisering og skal ta utgangspunkt i dagens prostier og i ny kommunestruktur.

Arbeidet skal ha fokus på arbeidsoppgavene i soknet og hvordan strategisk og faglig ledelse i soknet kan styrkes. Utredningen konsentreres om arbeidsgiveransvar, med særlig fokus på arbeidsledelse og tilsetninger for alle som arbeider lokalt i kirken.

Med henblikk på formålet, skal følgende utredes:

- «Prostiråd/storfellesrådet» som fellesorgan for soknene og arbeidsgiverorgan for alle kirkelig tilsatte.
- Oppgavefordeling mellom menighetsrådene og det nye fellesorgan for soknene med utgangspunkt i Kirkemøtets tidligere føringer og bispedømmerådernes relasjon til det nye fellesorganet.
- Biskopens rolle i ny kirkeordning, herunder det nærmere innhold av biskopens ledelse og tilsyn. Forholdet mellom embete og råd på et nytt mellomnivå, herunder prostens rolle som kirkefaglig leder, må tydeliggjøres sammen med avklaring av biskopens rolle. Det skal utredes en tydelig sammenheng mellom biskopens, prostens og menighetsprestens tjeneste. Utredningen må se hen til de økumeniske avtaler Den norske kirke er forpliktet på.
- Ordning for daglig ledelse i «prostiråd/storfellesrådet».
- Bispedømmerådets rolle og funksjon. Bispedømmerådene skal bestå.
- Sammensetning av og valgordning for kirkelige organer som del av det kirkelige demokratiet. Direkte valg til kirkelige organer skal vektlegges.

Mandatet slår fast at det er et mål å komme frem til løsninger som kan få bredest mulig oppslutning.

## Utvalgets målbilde

Müller-Nilsen-utvalget har valgt å formulere fem målbilder ut fra målene som er beskrevet i mandatet. De peker på hvordan kirken skal være i framtiden. Her nevnes både det som må ivaretas fra dagens ordning og hvor det bør gjøres endringer:

### *En folkekirke i hele landet*

Den norske kirke er en kirke som er til stede i hele landet og oppfyller samfunnsoppdraget om å være folkekirke. Over hele landet er kirken en attraktiv arbeidsplass med kvalifiserte ansatte. Den norske kirke formidler evangeliet gjennom ord og handling, og er med på å forvalte den kristne kulturarven.

### *Kirken står sterkt lokalt*

Soknet er den kirkelige grunnenhet. Det er lokalt at kirken deler evangeliet og får nære møter med medlemmer, frivillige og de som søker kirkens tjenester. Fleksible strukturer sikrer lokalt handlingsrom innenfor nasjonale rammer, slik at kirken til enhver tid er godt tilpasset lokale forhold.

### *Avklarte roller og mandat*

Den norske kirke har både folkevalgte, frivillige og ansatte som bidrar til drift og utvikling av kirken. Alle disse opplever trygghet i rollen ved at det er definert hvilken rolle og hvilket mandat den enkelte har. Strukturen har et godt samvirke mellom embete og råd, og sammensetningen av ulike organer er gjennomtenkt og begrunnet.

### *God ledelse på alle nivå*

Kirken har god, strategisk, folkevalgt og faglig ledelse på alle nivå, slik at kirkens ansatte har det bra på jobb og får brukt sin kompetanse. Frivillige opplever god oppfølging og involvering. Nasjonal ledelse gir retning og rammer for hele kirken, og bidrar til at kirken henger sammen lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er et velfungerende strategiarbeid mellom nivåer, og prosesser for medvirkning.



### *God ressursutnyttelse*

For å nå bredest mulig ut med kirkens budskap brukes menneskelige og økonomiske ressurser på best mulig måte. På denne måten er man i kirken gode forvaltere ved å unngå dobbeltarbeid, samle kompetanse og frigjøre ressurser til kirkelig tilstedeværelse lokalt.

Rapporten fra Müller-Nilsen-utvalget gir uttrykk for at utvalgets forslag, uavhengig av modell, ventes å gi høyere måloppnåelse enn dagens organisering. Dette er fordi alle modellene innebærer å samle arbeidsgiveransvar for de som arbeider lokalt i prostifellesråd. Les mer om utvalgets vurdering av måloppnåelse i rapportens kapittel 9.

### Hvorfor er det behov for endring?

Müller-Nilssen-utvalget har vært opptatt av å identifisere utfordringer i dagens kirkeorganisering med delt arbeidsgiveransvar for de ansatte lokalt. I avsnitt 4.2 peker utvalget særlig på følgende utfordringer:

#### *Sårbare arbeidsmiljøer og mye deltid*

Siden arbeidsgivernivået lokalt i dag følger kommunestrukturen, er det mange arbeidsgivere med til dels svært få ansatte. Få ansatte gjør det vanskeligere å bygge fagmiljøer på alle de områdene kirken skal dekke, og gir sårbarhet når ansatte er syke eller slutter. Mange fellesråd er i dag så små at de ikke kan tilby heltidsstillinger på alle områder, og flertallet av fellesrådstilsatte er i dag deltidsansatte. Selv om få ansatte og deltid kan ha fordeler, kan det også gjøre det vanskeligere å rekruttere fagpersonell og ledere, og å få på plass gode systemer som tilfredsstillende stadig skjerpede krav til for eksempel til helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.

#### *Ulik styring på samme arbeidsplass*

Siden ulike ansatte på et menighetskontor i dag har ulike arbeidsgivere, kan de få formidlet ulike prioriteringer og instruksjoner selv om de alle skal bidra til å realisere det samme oppdraget i samme sokn. Dette kan gjøre det vanskeligere å løse oppgavene på en god måte, særlig når de krever tverrfaglig samarbeid på tvers av arbeidsgiverlinjene. De to arbeidsgiverlinjene kan dermed ta ressurser fra arbeidet med å formidle evangeliet og å møte enkeltmennesker. Det kan også skape konflikter mellom de ansatte.

#### *Vanskelig konflikthåndtering*

De to arbeidsgiverlinjene gjør at det ikke finnes én leder med ansvar for alle ansatte som har siste ord ved håndtering av konflikter. Det er heller ikke symmetri i arbeidsgiverlinjene slik at ledere i de to linjene tilhører samme geografiske område. Ved konflikter kan menighetsprestene involvere først prost og deretter bispedømmenivået, mens de ansatte i fellesrådene har fellesrådet ved kirkevergen som øverste leder. Mangel på symmetri kan gjøre det vanskeligere å håndtere konflikter raskt og på en måte som oppleves rettferdig for alle involverte.

#### *Svakere rekruttering enn ønskelig*

En del steder er det i dag vanskelig å rekruttere ansatte med riktig kompetanse. Spredtbygde strøk kan by på rekrutteringsutfordringer også for andre virksomheter, men for kirkens del er det grunn til å tro at organisering preget av uklare ansvarsforhold og delt ledelse forsterker utfordringene.

#### *Styringsmessig kompleksitet*

Den norske kirke er en kompleks institusjon med parallelle styringssystemer og flere styringsnivåer. Kompleksiteten representerer en styringsmessig utfordring. Müller-Nilssen-utvalgets forsøk på å få kartlagt ressursbruken i kirken viser at det ikke finnes noen samlet oversikt over ressursbruken på ulike formål i dag, og at organiseringen av

fellesrådene, rapporteringssystemene mv. gjør at det heller ikke er mulig å lage en slik oversikt. Dermed er det også vanskeligere å sikre at ressursene brukes effektivt.

Organiseringen gir dessuten mer ressurskrevende koordinerings- og styringsprosesser, og dobbeltarbeid i form av at samme oppgave gjøres flere steder. Kompleksiteten utgjør også en demokratisk utfordring.

### Hva ønsker Kirkerådet tilbakemelding på i denne høringen?

Müller-Nilsen-utvalget har hatt i oppgave å foreslå en ordning med felles arbeidsgiverorgan på prostnivå for alle som arbeider i lokalkirken. I rapporten pekes det på at det ved etableringen av et slikt organ må tas en rekke valg (se avsnitt 5.1) blant annet om fordeling av ansvar og myndighet mellom ulike organer, sammensetning og valg til disse organene. Utvalget har valgt å behandle disse spørsmålene tematisk i kapittel 5 og 6 i rapporten, før spørsmål om de rettslige rammebetingelsene for arbeidsgiverorganisering og mulige modeller for organisering behandles i kapittel 7 og 8. Noen av problemstillingene henger sammen, men som vist i rapportens kapittel 8 kan mange valg også ses uavhengig av hverandre.

I denne høringssaken inviteres høringsinstansene til å gi tilbakemelding på de vurderinger som er gjort av utvalget i ulike spørsmål og på ulike modeller. Selv om høringen inneholder en del forhåndsdefinerte valgalternativer, er Kirkerådet opptatt av å få fram at denne høringen ikke er ment som en enkel avstemming på hvilke modeller eller løsninger som er å foretrekke. Uavhengig av høringsinstansens syn på en prostimodell, ber Kirkerådet om svar på alle spørsmål, fordi dette uansett er viktig informasjon i det videre arbeid med kirkens organisering.

For Kirkerådet er det både viktig å få fram hva de ulike høringsinstansene mener og hvorfor høringsinstansene vurderer spørsmålene slik som de gjør, inklusive en klargjøring av hvilke hensyn det legges vekt på. Det er derfor lagt opp til omfattende muligheter for bruk av fritekst i besvarelsen. Selv om det ikke framgår av dette høringsnotatet, vil det i det elektroniske svarskjemaet være mulig for høringsinstansene å angi om det er et flertall hos høringsinstansene som står bak høringssvaret eller om det er et mindretall som har andre synspunkter. Det vil også være mulig å angi stemmefordeling og begrunnelse for de ulike synene.

### Om begrepsbruk knyttet til arbeidsgiverorganisering

Sentralt i utvalgets arbeid står spørsmålet om arbeidsgiverorganisering. I den forbindelse er det i rapporten brukt fagbegreper som kan kreve noe forklaring.

Arbeidsmiljøloven § 1-8 andre ledd definerer arbeidsgiver som «enhver som har ansatt arbeidstaker for å utføre arbeid i sin tjeneste». Arbeidsgiverbegrepet er altså definert ut fra ansettelsesforholdet. Den som har ansatt noen for å utføre arbeid i sin tjeneste, har tilhørende arbeidsgiverfunksjoner (også i rapporten omtalt som arbeidsgiverbeføyelser eller arbeidsgivermyndighet). Dette er en fellesbetegnelse på de disposisjoner arbeidsgiver har rett eller plikt til å foreta i egenskap av å være arbeidsgiver, herunder ledelse, kontroll, ansettelser og oppsigelser, oppfølging av arbeidstid og arbeidsmiljø osv. Sentralt i denne sammenheng står arbeidsgivers styringsrett, som tradisjonelt er definert som retten til å organisere, lede, kontrollere og fordele arbeidet innenfor rammene av det arbeidsforholdet som er inngått<sup>1</sup>. Videre kan arbeidsgiverfunksjoner dreie seg om plikter overfor offentlige myndigheter, herunder skattetrekk og betaling av arbeidsgiveravgift.

Videre fremgår det av arbeidsmiljøloven § 1-8 andre ledd andre punktum at det «*som i denne lov er bestemt om arbeidsgiver, skal gjelde tilsvarende for den som i arbeidsgivers sted leder virksomheten*». Dette innebærer at arbeidsgiveransvaret innad i en virksomhet kan deles opp slik at ulike personer eller myndighetsnivåer ivaretar ulike deler av arbeidsgiveransvaret. For

<sup>1</sup> jf. Rt-2000-1602

eksempel er arbeidsgiveransvaret for de fleste prester i trossamfunnet Den norske kirke i dag formelt forankret i rettssubjektet Den norske kirke, der Kirkemøtet er øverste organ, et ansvar som ivaretas av Kirkerådet mellom Kirkemøtets samlinger. Utøvelsen av arbeidsgiveransvaret innenfor prestedtjenesten er delegert til biskopene, prostene og bispedømmerådene (arbeidsgiverorgan). For soknene er det definert i kirkeordningen § 17 at det er kirkelig fellesråd som har arbeidsgiveransvaret for de som lønnes over fellesrådets budsjett.

I noen tilfeller kan det være ønskelig at andre enn arbeidsgiver utfører arbeidsgiverfunksjoner som f.eks. ledelse, kontroll, ansettelser, oppfølging av arbeidstid mv. Verken arbeidsmiljøloven eller rettspraksis setter begrensninger på adgangen til å delegere selve utøvelsen av arbeidsgiverfunksjoner, til et annet rettssubjekt (ekstern delegasjon), men dette vil ikke frata arbeidsgiver de rettigheter og plikter som følger av det å være arbeidsgiver. En av modellene for arbeidsgiverorganisering (modell 3) som er foreslått av utvalget er delvis basert på slik ekstern delegasjon av arbeidsgiverfunksjoner.

## Høringsspørsmål

Svar på spørsmålene fylles ut digitalt, av en person på vegne av høringsinstansen via [elektronisk svarskjema](#).

### Innledende spørsmål

01. Navn på høringsinstans

02. Type høringsinstans

a. Menighetsråd

Hvor mange medlemmer i soknet?

0-2000 / 2 001-10 000 / Over 10 001

b. Fellesråd

For menighetsråd og fellesråd:

Hvilket bispedømme / Hvilket prosti

Hvor mange sokn er det i fellesrådsområdet?

Hvor mange ansatte er det i fellesrådet (heltids- og deltidsstillinger)?

Hvor mange prester har sitt tjenestested i sokn i fellesrådsområdet?

c. Arbeidstakerorganisasjon

d. Arbeidsgiverorganisasjon

e. Vernetjeneste

f. Utdanningsinstitusjon

g. Forskningsinstitusjon

h. Barne- og ungdomsorganisasjon

i. Interesseorganisasjon

j. Valgliste

k. Enkeltperson

l. Andre, spesifiser

03. Kontaktperson hos høringsinstansen [Navn / Stilling/verv / E-post-adresse]

## Høringsspørsmål til utvalgets ulike forslag

### **Del 1. Etablering av prostifellesråd og daglig ledelse**

#### **1. Om etablering av prostifellesråd som arbeidsgiverorgan**

##### **Slik er det i dag**

I dagens organisering er alle menighetsprester ansatt i rettssubjektet (RDNK). Tidligere var prestene ansatt i staten, men siden 2017 har RDNK vært arbeidsgiver. Prestene har prostiet som sitt tjenestedistrikt, og har et nærmere definert tjenestested innenfor prostiet.

De ansatte i fellesrådet som har kirkevergen som leder, er ansatt i fellesrådet. Fellesrådet er et fellesorgan på vegne av soknene, og henter dermed sin rettslige handleevne for ansettelsene, i soknene.

Kirkelig fellesråd har i dag et partssammensatt utvalg bestående av representanter for rådet og arbeidstakerrepresentanter. Dette foretar de fleste steder tilsetting av de fleste fellesrådsansatte. Menighetsprester blir ansatt av bispedømmerådet.

##### **Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling**

Helt siden 2005 har Kirkemøtet hatt som mål å samle utøvelsen av arbeidsgiveransvaret for alle som arbeider lokalt i Den norske kirke. Müller-Nilssen-utvalget ble bedt om å utrede hvordan arbeidsgiverorganisering på prostinivå kan se ut. I rapporten presenterer utvalget tre alternative modeller for hvordan et felles kirkelig organ på prostinivå kan være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt (dagens fellesrådsansatte og menighetsprester). Dette organet vil erstatte dagens kirkelige fellesråd.

Uavhengig av modellvalg vil *utøvelsen* av arbeidsgiveransvaret skje fra prostifellesrådet.

- Modell 1: Prostifellesrådet henter både sin rettslige handleevne og legitimitet fra soknet, og alle er ansatt i prostifellesrådet.
- Modell 2: Prostifellesrådet henter sin rettslige handleevne fra RDNK. Alle er ansatt i RDNK. Legitimiteten hentes fra soknet gjennom indirekte valg fra menighetsrådet. En rettslig vurdering av gjennomførbarhetene av denne modellen framgår i avsnitt 7.4.2.
- Modell 3: Prostifellesrådet henter sin rettslige handleevne fra både soknet og RDNK: Dagens fellesrådsansatte blir ansatt i prostifellesrådet, mens menighetsprestene forblir ansatt i RDNK. RDNK delegerer de fleste av sine arbeidsgiverfunksjoner for menighetsprestene til prostifellesrådet. Legitimiteten hentes fra soknet.

De tre modellene er beskrevet i rapportens kapittel 8, og på side 100 er det gjort en skjematisk oppsummering og sammenlikning av de tre modellene.

Et konsulentfirma har gjennomført konsekvensanalyser av de ulike forslagene og kommet til at alle de tre modellene for arbeidsgiverorganisering som presenteres nedenfor vil gi bedre muligheter for å nå målene enn dagens organisering. Konsulentfirmaets vurderinger ligger vedlagt utvalgsrapporten.

##### **Høringsspørsmål**

Kirkerådet ønsker høringsinstansenes synspunkt på «grepet» med å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd til erstatning for dagens kirkelige fellesråd, der prostifellesrådene vil være arbeidsgivere for både dagens fellesrådsansatte og menighetsprestene:

04. Hva er fordeler og muligheter med å etablere felles kirkelig organ på et justert prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]
05. Hva er ulemper og risikoer med å etablere felles kirkelig organ på prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]
06. Hvilke tiltak kan iverksettes for å redusere eventuelle uheldige konsekvenser ved å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd? [Fritekst]
07. Andre innspill eller synspunkter på det å etablere prostifellesråd som felles arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt i kirken, og til erstatning for dagens kirkelige fellesråd? [Fritekst]

Utvalgets medlemmer har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for arbeidsgiverorganisering på prostinivå, og utvalget er derfor delt i sin anbefaling. Momenter som har vært vektlagt er blant annet hvor gjennomførbar modellen er, om den er egnet til å nå målet om at kirken skal «henge godt sammen lokalt, regionalt og nasjonalt», om den øker muligheten for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om den kan bidra til at målet om at Den norske kirke skal være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres erfaringer:

08. Hvilken modell for arbeidsgiverorganisering er å anbefale?  
[Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) i fritekst]
09. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan tilsettinger bør foregå? [Fritekst]
10. I dagens modell er det to arbeidsgiverlinjer og Kirkemøtet har vedtatt mål om en felles arbeidsgiverlinje. Kirkerådet ønsker å høre følgende:
  - A. Finnes det en bedre modell for å nå målet om én arbeidsgiverlinje enn modellene som er presentert i denne høringen? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]
  - B. Ønsker dere å opprettholde dagens ordning med to arbeidsgiverlinjer, med eventuelle justeringer, på tross av Kirkemøtets vedtak om én arbeidsgiverlinje? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]

## 2. Daglig ledelse i prostifellesrådet

### Slik er det i dag

I dagens organisering er det to arbeidsgiverlinjer, og derfor to steder det foregår daglig ledelse.

Størstedelen av ansatte i Den norske kirke er ansatt i et av de 348 kirkelige fellesrådene. Disse har kirkevergen som øverste leder. Kirkevergen er daglig leder for alle ansatte i fellesrådet, og står ansvarlig overfor det folkevalgte organet. Det er ingen nasjonalt definerte kvalifikasjonskrav for kirkeverger, dette avgjøres av fellesrådet i forbindelse med utlysning av stilling.

Alle menighetsprestene har prostiet som sitt tjenestedistrikt, og har prosten som sin nærmeste overordnede. Prosten leder prestatjenesten i prostiet under biskopens overordnede lederansvar for prestatjenesten i bispedømmet. Gjennom tjenesteordning og kvalifikasjonskrav er det satt opp kvalifikasjonskrav for prosten, som må være prest. Biskopene inngår igjen i et større system hvor Kirkemøtet er øverste arbeidsgivermyndighet, med Kirkerådet som dets utøvende organ som leder arbeidet på nasjonalt nivå. Preses i Bispemøtet ivaretar

arbeidsgivers omsorgsplikter overfor de andre biskopene. Kirkerådets direktør er daglig leder av Kirkerådets virksomhet.

## Müller-Nilsen-utvalgets anbefaling

Prostifellesrådet vil ha stor bredde i sine oppgaver og ansvarsfelt, og den daglige ledelsen vil derfor ha ansvar for mange ansatte med ulike arbeidsoppgaver og ulike faggrupper. Dette er nærmere beskrevet i avsnitt 5.6 i utvalgets rapport, og under avsnitt 5.6.3 peker utvalget på sentrale hensyn ved valg av ordning for daglig ledelse.

Utvalget mener at kirkeordningen fortsatt bør inneholde krav om at de valgte arbeidsgiverorganene skal ha en daglig leder som opptrer på vegne av seg når medlemmene ikke er samlet i møte, og at det også må stilles et slikt krav til prostifellesrådet. Utvalget peker på at det må utarbeides et delegasjonsreglement som tydelig avgrenser daglig leders myndighet i relasjon til det folkevalgte organet, og peker på muligheten for at kirkeordningen kan definere noen rammer for et slikt reglement.

Prostifellesrådet skal være arbeidsgiver for daglig leder. Utvalget går ikke inn for at det stilles spesifikke nasjonale kvalifikasjonskrav til den daglige lederen gjennom kirkeordningen, annet enn at vedkommende må være medlem av kirken og ha et engasjement for kirkens budskap. I tillegg vil det være opp til prostifellesrådet å fastsette ytterligere kvalifikasjonskrav. Det bør fortsatt være slik at det er arbeidsgiver som har hovedansvaret for å fastsette ønsket kompetanseprofil ved utlysning og tilsetting av daglig leder av prostiet.

Utvalget deler seg i synes på ledermodell og behov for kirkefaglig kompetanse i den daglige ledelsen. Et flertall mener at det vil være tilstrekkelig at kirkeordningen fastsetter at det i tillegg til daglig leder skal være en prost i daglig leders stab. Dette vil gjelde også i de tilfeller der det er tilsatt en person med kirkefaglig/teologisk bakgrunn, eventuelt en tidligere prost, i stillingen som daglig leder. Et mindretall mener at det normalt vil være behov for to ledere i den daglige ledelsen av prostifellesrådet, med klare roller og ansvarsområder dem imellom og at en av disse lederne har kirkefaglig kompetanse. De to lederrollene vil være overordnet en eventuell struktur med mellomledere.

Utvalget peker på at dagens prostestillinger og kirkevergestillinger vil bli endret i utvalgets forslag til ny kirkelig organisering. Prostens rolle må vurderes særskilt og utvalget foreslår at prostens rolle rendyrkes som en kirkefaglig leder i prostiet. Kirkevergetittelen har lange historiske røtter, men tittelen trenger ikke nødvendigvis brukes i en ny kirkelig organisering og den kan gis ulike innhold. Dette illustreres i ledermodellene nedenfor som er nærmere beskrevet i rapportens avsnitt 5.6.6. Utvalget presiserer at alle rollene i den daglige ledelsen av prostifellesrådet vil få et annet innhold enn i dagens organisering, og at det ikke er gitt at det er dagens proster og kirkeverger skal fylle disse stillingene.

Utvalget skisserer tre ulike modeller for daglig ledelse, og er delt i sin anbefaling.

- Modell 1 legger enhetlig ledelse til grunn og åpner for lokal variasjon for at enten kirkevergen eller prosten (nye lederroller) har rollen som daglig leder i prostiet. Den andre vil være «assisterende leder» på et nivå over et eventuelt neste nivå av mellomledere.
- Modell 2 legger enhetlig ledelse til grunn og at daglig leder er øverste ansvarlige leder. I tillegg skal det være prost i daglig leders stab. Prosten vil på vegne av daglig leder ha det overordnede ansvar for den kirkefaglige virksomhet i prostiet (nye lederroller).
- Modell 3 er inspirert av daglig ledelses-modellen på de andre nivåene i kirken, for eksempel bispedømmenivået med biskop og stiftsdirektør. I prostiet vil prosten være kirkeleder og geistlig representant i prostifellesrådet, mens kirkevergen er administrativ

leder (nye lederroller). De to rollene møtes i prostifellesrådet, som gjennom budsjett, planverk og andre vedtak legger rammene for begge lederrollene.

## Hørings spørsmål

11. Utvalget har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for daglig ledelse. Momenter som har vært vektlagt er bl.a. om modellen gir økt mulighet for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om modellen bidrar til målet om å være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres erfaringer: Hvilken modell for daglig ledelse er i sum å foretrekke? [Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] [Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) [Fritekst]]
12. Finnes det andre og bedre modeller for daglig ledelse som er å foretrekke? [Forklar hvilke(n) og hvordan foreslått modell på en bedre måte svarer ut målene for arbeidet [Fritekst]]
13. Hvilke nasjonale krav til kvalifikasjoner bør stilles til den daglige lederen? [Alternativ 1: Det er tilstrekkelig at daglig leder er medlem og har et engasjement for kirkens budskap / Alternativ 2: Det må stilles nasjonale krav i tillegg til de som er oppstilt i alternativ 1. [Spesifiser i fritekst]. / Har de andre synspunkter på nasjonale krav [Fritekst]]
14. Müller-Nilssen-utvalget har benyttet begrepene «kirkeverge» og «prost», men poengtert at disse kan få nytt innhold og nye titler. Gitt at innholdet vil bli noe endret, bør disse titlene videreføres i ny organisering, eller bør de endres? [Titlene bør ikke endres / Titlene bør endres / begrunn og spesifiser eventuelt forslag]

## Del 2. Oppgaver og ansvar på de ulike nivåene

### 3. Biskopens rolle

#### Slik er det i dag

I dag er biskopen øverste leder av prestatjenesten i bispedømmet. Biskopen fører også tilsyn med bispedømmets menigheter, kirkelige råd, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere. Noe av ledelsen utøves i forbindelse med det arbeidsgiveransvaret biskopen i dag har for prostene og prestene og noe av ledelsen utøves som en del av biskopens tilsynsansvar. Biskopen utøver også ledelse som verken følger av tilsynsansvaret eller arbeidsgiveransvaret, blant annet gjennom strategisk ledelse. Se utvalgets rapport avsnitt 5.8.2.

#### Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

Utvalget mener at biskopens leder- og tilsynsrolle bør tydeliggjøres. Utvalget har diskutert om dette best gjøres ved at biskopen ikke er arbeidsgiver for prestene. Dette henger dels sammen med organisering av arbeidsgiveransvaret, og utvalget er delt i anbefalingen i dette spørsmålet. Flertallet foreslår at biskopen ikke lenger skal ha selvstendig arbeidsgiveransvar, noe som innebærer et tydeligere skille mellom biskopens tilsynsrolle og arbeidsgiverrollen, uavhengig av modell for arbeidsgiveransvaret. Et mindretall mener biskopen bør ha en selvstendig arbeidsgiverrolle hvis man velger å organisere arbeidsgiverløsningen etter modell 2 eller 3. Les mer om dette i avsnitt 5.8.2 i rapporten.

Utvalget mener det er viktig at biskopen har tilstrekkelige virkemidler og ressurser for å kunne utøve sitt tilsyn og ledelsesansvar. I utredningen pekes det på ulike alternativer for hva dette kan være, blant annet en faglig kompetent stab, rolle i tilsettingsaker, bindende pålegg,



prostivisitaser og innkalling til kompetansehevende tiltak. Les mer om dette i avsnitt 5.8.2 i rapporten.

Nedenfor stilles det spørsmål knyttet til virkemidler for biskopens tilsyn og ledelse. I tillegg har utvalget pekt på følgende videre utredningsbehov:

- I. Det må utredes hvordan arbeidsgiver skal følge opp biskopens bindende pålegg.
- II. Tydeligere krav til saksbehandling i vigslings- og tilsynssaker bør utredes
- III. Prosten bør få i oppgave å legge til rette for at biskopen får nødvendig kjennskap til forholdene i prostiet og menighetene

## Høringsspørsmål

15. Gitt at arbeidsgiveroppgavene blir samlet i prostifellesrådet, hva bør gjøres for å styrke biskopenes tilsynsansvar overfor sokn, ansatte og råd? [Fritekst]

Alt etter hva slags arbeidsgivermodell som velges, hva slags virkemidler bør biskopen ha for å ivareta sin leder- og tilsynsrolle? [Fritekst]

16. Gitt at arbeidsgivermodell 2 velges der de som arbeider lokalt blir ansatt i RDNK, bør biskopen ha et selvstendig arbeidsgiveransvar, eller bør biskopens tilsynsrolle frikobles fra arbeidsgiveransvaret? [Biskopen bør ha et selvstendig arbeidsgiveransvar / Biskopens tilsynsrolle bør frikobles fra biskopens selvstendige arbeidsgiveransvar / Begrunnelse i fritekst]

17. Hva slags oppgaver mener høringsinstansen det er viktig at biskopen ivaretar? [Fritekst]

18. Er høringsinstansen enig eller uenig i følgende tiltak? [Helt uenig/litt uenig/verken eller/litt enig/Helt enig. Begrunn [Fritekst]]

- I. Det må etableres en tydelig forbindelse mellom biskopen, prosten og den øvrige ledelsen i prostiet som legger til rette for samarbeid og samhandling innen bispedømmet, gjennom faste møtepunkt gjennom året.
- II. Biskopen må sikres en faglig kompetent stab.
- III. Biskopen må sikres en rolle i tilsettingssaker. [Hvis enig, spesifiser hvordan?]
- IV. Biskopen må kunne innkalle alle kirkelige medarbeidere til fagsamlinger og kompetansehevende tiltak.
- V. Det bør være korte prostivisitaser for å sikre biskopen de nødvendige virkemidler til å utøve sitt tilsynsansvar på en god måte.

## 4. Bispedømmerådernes oppgaver

### Slik er det i dag

I dag er det elleve bispedømmeråd i landet. Bispedømmerådet har som formål å ha sin oppmerksomhet på alt som kan gjøres for å «vekke og nære det kristelige liv i menighetene». Dette gjøres blant annet gjennom strategier og planarbeid. Bispedømmerådet har også bl.a. budsjettmyndighet for prestatjenesten, fordeler tilskudd til diakoni, trosopplæring, er vedtaksmyndighet ved endring av sokne- og prostiinndeling, er klageinstans for noen av beslutningene menighetsråd og fellesråd treffer, og er godkjenningmyndighet for soknets låneopptak m.m. Bispedømmerådene forvalter i dag ca. 500 millioner i tilskuddsmidler til trosopplæring, kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk.

Bispedømmerådet er det organet som ansetter menighetsprester og proster.

## Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

I en ny organisering foreslår Müller-Nilssen-utvalget at bispedømmerådet i større grad blir et organ som driver strategisk og faglig utvikling i bispedømmet.

Bispedømmerådets formål og oppgaver bør i hovedsak være det samme som i dag, men uten ansvaret for å ansette menighetsprester.

Utvalget peker på behov for å gjennomgå rollene og oppgaveporteføljene til både bispedømmerådet og de ansatte på bispedømmekontoret på nytt. Dette er derfor pekt på som et videre utredningstema i kapittel 13. Et selvstendig tema i dette er bispedømmenivåets rolle i arbeidet med kompetanseheving i Den norske kirke. Også ansvaret for å forvalte tilskuddsmidler til menighetsprestetjenesten og øvrige statlige tilskuddsmidler til diakoni og undervisning er en viktig oppgave som må videreføres.

Bispedømmerådet vil ikke lenger ha en rolle i ansettelse av menighetsprestene, men det kan tenkes at biskopen har en rolle i dette. Se nærmere om dette i avsnitt 5.8.2 i rapporten.

## Hørings spørsmål

19. Hva bør være de sentrale oppgavene for bispedømmerådet? [Fritekst]

## 5. Oppgaver og ansvar for nytt folkevalgt organ – prostifellesrådet

### Slik er det i dag

I dag finnes det folkevalgte organer på soknenivå (menighetsråd), kommunenivå (kirkelig fellesråd), bispedømme (bispedømmeråd) og nasjonalt (Kirkemøtet og Kirkerådet).

Kirkelig fellesråd er et fellesorgan for flere sokn som har ansvar for å ivareta administrative og økonomiske oppgaver for soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen. Fellesrådet har arbeidsgiveransvaret for kirkelig ansatte utenom prester, og har bl.a. ansvar for gravplass- og kirkebyggforvaltning. I ettsoknskommuner utøver menighetsrådet de funksjoner som ellers ligger til kirkelig fellesråd, i tillegg til menighetsrådsfunksjonene sine.

Det finnes også en mulighet for å opprette et frivillig prostiråd som kan behandle felles saker for prostiet, men avgjørelsene er ikke bindende for menighetsrådene. Ordningen med prostiråd er ikke særlig utbredt.

### Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

Utvalget foreslår å opprette et folkevalgt organ på prostinivå, og har i utredningen kalt dette for «prostifellesråd». Prostifellesrådet vil erstatte dagens kirkelige fellesråd.

Utvalget foreslår at prostifellesrådet blir et kirkelig fellesorgan for soknene i prostiet, og at det tydeliggjøres at prostifellesrådet vil få et medansvar for det kristelige livet i menighetene.

Utvalget har foreslått en formålsbestemmelse som uttrykker formålet med prostifellesrådet:

*Prostifellesrådet skal bistå menighetsrådene i deres arbeid for å vekke og nære det kristelige liv i prostiets sokn, og det skal fremme samarbeid mellom de enkelte menighetsråd og lokale arbeidsgrupper i prostiet, samt i trossamfunnet ellers.*

Prostifellesrådet vil bli et viktig organ som samler trådene fra kirkens organer lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er prostifellesrådet som ivaretar relasjonen til kommunene og lokalsamfunnet, sammen med menighetsrådene.

## Høringsspørsmål

20. Bør prostifellesrådet ha en formålsbestemmelse som foreslått? [Ja / Nei. Hvis nei, spesifiser hva som ønskes endret]
21. Müller-Nilssen-utvalget har brukt «prostifellesråd» som navn på nytt folkevalgt organ. Er dette et godt navn, eller er det andre forslag? [Ja / Nei, spesifiser / Ingen formening]

## 6. Oppgaver og ansvar for menighetsrådet

### Slik er det i dag

I dag er det et menighetsråd i hvert sokn – med unntak av de stedene der sokn har felles menighetsråd. Menighetsrådet har et overordnet ansvar for å «vekke og nære» det kristelige livet i soknet. Menighetsrådet har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet. Dette gjøres blant annet gjennom å vedta planer, lede frivillige og samarbeide med både ansatte og organisasjoner. Menighetsråd i ettsoknskommuner utøver både menighetsrådsfunksjoner og de funksjoner som ligger til kirkelig fellesråd. Forrettende prest er ansvarlig for «prosjektgjennomføring» av gudstjenester og kirkelige handlinger jf. tjenesteordning for menighetsprester § 7. I dag er det en linje mellom forrettende prest via prost og biskop til direktøren i Kirkerådet som øverste ansvarlige for at virksomheten skjer i tråd med alle krav til HMS.

Et menighetsråd har anledning til å opprette stillinger for egne innsamlede midler. Når menighetsprester tilsettes er menighetsrådet involvert. For andre tilsetninger enn for prester, er menighetsrådets rolle i dag lite regulert, og det varierer hvordan menighetsrådet er involvert i tilsettingene.

Kirkelig fellesråd utfører oppgaver på vegne av soknene, blant annet knyttet til økonomi, administrasjon, tilsetninger, kirkebygg og gravplassforvaltning.

### Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

Utvalget foreslår at dagens oppgavefordeling mellom sokn og kirkelig fellesråd, kan videreføres tilsvarende for sokn og prostifellesråd. Menighetsrådets ansvar for å «vekke og nære» er foreslått uendret, og menighetsrådet skal fortsatt ha mulighet til å opprette stillinger for innsamlede midler. Les mer om dette i avsnitt 5.4 i utvalgsrapporten.

På samme måte som menighetsrådet har et ansvar for kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni, foreslår utvalget at menighetsrådet også skal få et innholdsmessig ansvar for menighetsprestetjenesten. Det vil si et ansvar for de beslutninger som ikke ligger hos et annet organ, for gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger. Det gjelder den myndigheten som i dag ligger hos rettssubjektet Den norske kirke og som ikke allerede er lagt til biskop gjennom biskopens forordning, Kirkemøtets liturgiske bestemmelser og menighetsprestens selvstendighet gitt av ordinasjonen.

Menighetsrådets rolle bør ifølge utvalget styrkes og reguleres i tilsettingsaker for alle som arbeider i soknet, ikke bare for prestene.

## Høringsspørsmål

22. Bør menighetsrådet få et ansvar for gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger, dvs. det ansvaret som ikke er begrenset av biskopens forordning, Kirkemøtets liturgiske bestemmelser og prestenes selvstendighet gitt av ordinasjonen? [Ja / Nei / Begrunn i fritekst]
23. Bør menighetsrådets rolle i tilsettinger av de som arbeider i soknet tydeliggjøres og nedfelles i kirkeordningene eller i annet kirkelig regelverk? [Ja. Hvis ja, spesifiser hva og hvorfor. Nei. Hvis nei, spesifisere hvorfor].
24. Er det oppgaver i dag som gjøres av fellesrådet som heller bør ligge til menighetsrådet? Og motsatt: Oppgaver som i dag ligger til menighetsrådene som bør ligge hos prostifellesrådet? [Spesifiser i stikkordsform]

## 7. Prostimøte

### Slik er det i dag

På samme måte som det er mulig å opprette et prostiråd når et flertall av menighetsrådene ønsker det, kan det opprettes et prostimøte. Prostimøtet består av samtlige menighetsråd i prostiet.

Prostimøtet kan behandle saker som er felles for prostiet, men vedtakene er ikke bindende for menighetsrådene.

### Müller-Nilsen-utvalgets anbefaling

For å styrke lokalkirken og hvert enkelt menighetsråd, foreslår utvalget å etablere et årlig fellesmøte for alle menighetsrådsmedlemmer i prostiet. Her kan prostifellesrådet informere om styringen av prostiet og presentere prioriteringer og strategier.

Prostimøtet kan behandle saker som dreier seg om strategi og satsinger i prostiet, og det er videre et spørsmål om hvilken myndighet prostimøtet skal ha. Utvalget er delt i synet på hvilken myndighet prostimøtet skal ha. Et alternativ er at det er rådgivende organ som ikke binder prostifellesrådet. Et annet alternativ er at prostimøtet har sterkere formell myndighet, som kan vedta føringer for prostifellesrådets arbeid, for eksempel knyttet til budsjett. Les mer om utvalgets forslag om prostimøte i avsnitt 5.4.3 i rapporten.

### Høringssspørsmål

25. Er det tjenlig å opprette et årlig prostimøte?  
[Ja, som et rådgivende organ for prostifellesrådet innenfor bl.a. strategi og satsninger i prostiet / Ja, som et organ med formell myndighet som vedtar rammebudsjett, godkjenner årsmelding og regnskap / Nei. Hvis nei, mulig å spesifisere hvorfor.]

## Del 3. Kirkelig demokrati, valg og sammensetning

Trossamfunnslovens kapittel 3 har som formål å legge til rette for at Den norske kirke forblir en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke. Dette er i overensstemmelse med Den norske kirkes selvsforståelse, slik den er uttrykt av Kirkemøtet. Ethvert medlem i Den norske kirke som fyller 15 år innen utgangen av valgåret, har stemmerett ved kirkelige valg. I denne delen er spørsmål knyttet til kirkelig demokrati, valgordninger og kirkelige organers sammensetning samlet.

## 8. Menighetsrådet og prostifellesrådet

### Slik er det i dag

Menighetsrådet består av fire, seks, åtte eller ti medlemmer og soknepresten. Menighetsrådet velges direkte i kirkevalget.

Kirkelige fellesråd består av en til to menighetsrådsmedlemmer fra hvert menighetsråd, avhengig av hvor mange sokn det er i kommunen, og en prest eller prost oppnevnt av biskopen. I tillegg kan kommunen oppnevne en kommunal representant.

### Müller-Nilsen-utvalgets anbefaling

Utvalget foreslår at valgordning og sammensetning av menighetsråd videreføres som i dag.

Utvalget foreslår at alle menighetsråd velger en representant til prostifellesrådet, av og blant menighetsrådets medlemmer. I tillegg oppnevnes en geistlig representant (prest eller prost) som sitter i rådet.

Utvalget er delt i anbefalingen om kommunene skal inviteres til å oppnevne representant(er). Blant de som mener at kommunene skal inviteres til å oppnevne representanter er det delte oppfatninger av om kommunerepresentant(ene) skal ha stemmerett i alle saker eller om de skal ha møte- og talerett, uten stemmerett. En grunn for å ha kommunal representasjon er å sikre nærhet til kommunene, men det er også prinsipielle motforestillinger knyttet til likebehandling av trossamfunn. Les mer om utvalgets forslag til sammensetning i rapportens avsnitt 5.3.

### Høringsspørsmål

26. Utvalget har vurdert hvordan prostifellesrådet bør velges, og foreslår at prostifellesrådet velges av menighetsrådene. Er høringsinstansen enig i dette? [Enig. Begrunn / Uenig. Begrunn / Andre forslag [Fritekst]]
27. Utvalget foreslår én representant fra hvert menighetsråd i prostifellesrådet. Enig? [Enig / Uenig. Hvis uenig, spesifiser endring]
28. Bør det være kommunal representasjon i prostifellesrådet? [Ja, med full stemmerett / Ja, med møte- og talerett / Nei / Eventuell fritekstkommentar]
29. Har høringsinstansen andre synspunkter på menighetsrådets og prostifellesrådets sammensetning? [Fritekst]

## 9. Bispedømmerådet

### Slik er det i dag

Hvert bispedømmeråd består av syv leke valgte medlemmer som velges direkte av kirkemedlemmene i bispedømmet ved kirkevalget, biskopen, en lek kirkelig tilsatt og en prest. Prestene velges av stemmeberettigede prester i bispedømmet og den leke kirkelig tilsatte velges av de stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet. I de tre nordligste bispedømmene er det en samisk representant i bispedømmerådet, og i Oslo er en representant fra døvemenighetene.

### Müller-Nilsen-utvalgets forslag

I utredningens avsnitt 5.8.5 presenterer utvalget tre måter å sette sammen bispedømmerådet på. I noen av alternativene er det en helt eller delvis sammenheng mellom de som sitter i

bispedømmerådet og de som sitter i Kirkemøtet (hhv. alt. 1 og 3), mens et av alternativene innebærer at det ikke er noen sammenheng (alt. 2):

1. Kirkemøtemedlemmer valgt fra bispedømmet (som i dag)
2. Et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd
3. Dagens bispedømmeråd (Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet) og et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd

I alle modeller er det videreført samisk representasjon i de tre nordligste bispedømmene, døveamenighetenes representant i Oslo og biskopen. Müller-Nilssen-utvalget anbefaler alternativ 3.

## Hørings spørsmål

30. Hvilken sammensetning av bispedømmerådet bør velges?

[Alternativ 1: Kirkemøtemedlemmer valgt fra bispedømmet (som i dag) / Alternativ 2: Et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd / Alternativ 3: Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet og et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd (utvalgets anbefaling)]

## 10. Kirkemøtet

### Slik er det i dag

Kirkemøtet er det øverste demokratiske organet i Den norske kirke. Oppgaver og myndighet for Kirkemøtet følger av trossamfunnsloven. Her står det blant annet at Kirkemøtet fastsetter kirkens grunnlag, lære, liturgier og gudstjenestelige bøker. Kirkemøtet skal også gi nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling og kirkelige organer og valg til disse.

I dag består Kirkemøtet av medlemmene i de elleve bispedømmerådene, samt preses og leder i Samisk kirkeråd. Totalt har 116 medlemmer stemmerett, i tillegg er det enkelte med tale- og forslagsrett: Leder av Mellomkirkelig råd, de tre teologiske fakulteter og fire representanter fra Ungdommens kirkemøte.

Siden det i dag er ti til elleve medlemmer i hvert bispedømmeråd, er det flere kirkemedlemmer som står bak hvert mandat i noen bispedømmer enn andre, slik at det varierer hvor mye en stemme teller, avhengig av hvor man er bosatt. I Nord-Hålogaland bispedømme er det 25 991 kirkemedlemmer bak hvert folkevalgte mandat, mens det er 66 674 kirkemedlemmer bak hvert folkevalgte mandat i Borg bispedømme.

### Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

Kirkemøtets mandat og oppgaver følger av trossamfunnsloven, og utvalget har derfor bare foreslått endringer i Kirkemøtets sammensetning.

Utvalget anbefaler at ordningen med direkte valg av folkevalgte medlemmer i Kirkemøtet videreføres. Utvalget går inn for at ordningene med eget valg av lek kirkelig tilsatt og prest avvikles. Utvalget har vist til at det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at færrest mulig skal bli utelukket fra valg, dvs. ikke være valgbar. Det er derfor det ved andre valg kun er noen få stillinger og funksjoner som er utelukket fra valgbarhet, slik som kommunedirektør, kommunalsjefer, høyesterettsdommere og ansatte i departementene. Utvalget mener derfor det må åpnes opp for at de ansatte kan velges som folkevalgte medlemmer i kirkevalget, med unntak av enkelte stillinger i Kirkerådet og ved bispedømmekontoret. Utvalget har pekt på at en slik endring vil kunne medføre at det blir flere kirkelige tilsatte valgt inn i Kirkemøtet, men

det er et forhold som må veies opp mot prinsippet om at alle bør ha lik mulighet til å stemme og bli valgt til Kirkemøtet. Utvalget la avgjørende vekt på det sistnevnte prinsippet, og viste til at det er opp til nominasjonsprosessene og velgerne å sikre at det ikke blir for mange kirkelig tilsatte i Kirkemøtet.

Utvalget har også foreslått at antall folkevalgte medlemmer til Kirkemøtet fra det enkelte bispedømme skal differensieres ut ifra antall kirkemedlemmer i bispedømmet, etter inspirasjon fra hvordan fordeling av mandater foretas ved stortingsvalg. Begrunnelsen for dette er en vurdering av at hvert kirkemedlem sin stemme prinsipielt sett bør veie like tungt, uavhengig av hvor man er bosatt. En konsekvens av dette er at bispedømmer med færre kirkemedlemmer vil få færre medlemmer i Kirkemøtet enn et bispedømme med flere kirkemedlemmer. En annen konsekvens er at hvert kirkemøtemedlem vil ha noenlunde like mange medlemmer «i ryggen», samtidig som mindre valgkretser/bispedømmer fortsatt vil være noe overrepresentert. Bortsett fra et utvalgsmedlem som ikke ønsket å ta stilling til spørsmålet, anbefaler utvalget en slik differensiering. Se nærmere om dette i rapportens avsnitt 6.5.5.

I tillegg til folkevalgte medlemmer, anbefaler utvalget at Kirkemøtet består av biskopene, tre samiske representanter, døvemenighetenes representant, lederen av Samisk kirkeråd og lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg.

Les mer om sammensetning og valgordning for Kirkemøtet i utvalgets rapport, avsnitt 6.5.

## Høringsspørsmål

31. Bør antall Kirkemøte-medlemmer fra hvert bispedømme fastsettes (vektes) i forhold til medlemstall i bispedømmet? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]
32. Bør ordningen med valg av prest til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]
33. Bør ordningen med valg av lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]
34. Hvis ordningen med valg av prest og/eller lek kirkelig tilsatt avvikles, i hvilken grad bør prester og leke kirkelig tilsatte være valgbare til Kirkemøtet? [De bør være valgbare som folkevalgte, med unntak av ansatte på bispedømmekontorene og i Kirkerådets sekretariat / De bør ikke være valgbare / Annet, spesifiser].
35. Andre merknader til Kirkemøtets sammensetning? [Fritekst]

## 11. Kirkerådet

### Slik er det i dag

Kirkerådet er det utøvende organet til Kirkemøtet og leder kirkens arbeid på nasjonalt nivå. Det er Kirkerådet som forbereder de saker som skal behandles av Kirkemøtet, og iverksetter Kirkemøtets beslutninger. Kirkerådet har ansvar for økonomiforvaltningen av de midlene som Kirkemøtet disponerer.

Kirkerådet velges av Kirkemøtet gjennom flertallsvalg, slik at de som får flest stemmer blir valgt. Det er et krav om at minst 20 prosent på valglisten skal være under 30 år og at kvinner og menn skal være representert med minst 40 prosent på valglisten.

Kirkerådet består i dag av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet, samt en biskop valgt av Bispemøtet, totalt 17 medlemmer. Hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet. I tillegg møter lederne av Samisk kirkeråd, Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes ungdomsutvalg med tale- og forslagsrett.

## Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

Utvalget foreslår at Kirkerådet velges slik at Kirkerådet sammensettes tilnærmet forholdsmessig ut fra valgresultatet, dersom det stilles ulike valglistene ved valget. Hvis det blir fremmet flere lister i Kirkemøtet, gjennomføres valget av Kirkerådet som avtalevalg eller forholdsvalg (listevalg). Ved forholdsvalg stilles det flere lister og rådet blir sammensatt forholdsmessig ut fra hvor mange som valgte listen. Ved avtalevalg forhandler grupperingene om hvem som skal sitte i rådet og lager en avtale om dette, og avtalen blir deretter bekreftet av Kirkemøtet.

Utvalget foreslår i avsnitt 6.6 en endret sammensetning, slik at Kirkerådet består av totalt 17 medlemmer: leder, 15 andre folkevalgte medlemmer og preses av Bispemøtet.

Hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet. At antallet medlemmer opprettholdes og ikke reduseres, vil gjøre det enklere å kombinere kravet om at hvert bispedømme skal være representert med muligheten til å få en tilnærmet forholdsmessig representasjon i rådet. Utvalget mener minst 20 prosent på valglisten fortsatt må være under 30 år. I tillegg mener utvalget at kvinner og menn skal være representert med minst 40 prosent i Kirkerådet etter valgoppgjøret.

## Hørings spørsmål

36. Hvordan bør Kirkerådet velges hvis det er flere lister i Kirkemøtet?  
[Flertallsvalg / Forholdsvalg (listevalg) / Avtalevalg / Avtalevalg hvis gruppene blir enige. Hvis ikke: forholdsvalg / En annen ordning. Forklar i fritekst].
37. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles?  
[1. Av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet (utvalgets forslag) / 2. Av leder, elleve andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]
38. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt ikke avvikles?  
[1. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, fire prester, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet (som i dag) / 2. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, en prest, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]
39. Hvilket alternativ for krav til balanse mellom kvinner og menn i Kirkerådet bør anvendes?  
[Krav om minst 40 prosent kvinner og menn i Kirkerådet etter valgoppgjøret / Krav om minst 40 prosent kvinner og menn på valglisten]

## Del 4. Relasjon til kommunene og ny prostiinnndeling

### 12. Om relasjon til kommunene

#### Slik er det i dag

Ved overgangen til 2021 var det 94 geografiske prostier og 348 kirkelige fellesråd (inkludert menighetsråd med fellesrådsfunksjoner i ettsoknskommuner) i Norge.

#### Müller-Nilssen-utvalgets anbefaling

Forslaget vil bety at flertallet av de kirkelige fellesorganene for soknene (prostifellesrådene) vi bli kommuneoverskridende. En ny kirkelig organisering kan derfor ha flere konsekvenser for relasjonen mellom kirke og kommune. I rapportens avsnitt 5.5 erkjennes det at etablering av



prostifellesråd kan øke avstanden mellom kommunen og kirken, noe som vil kunne få uheldige konsekvenser. Samtidig har norske kommuner lang og god erfaring med samarbeid mellom kommuner innenfor kommunal tjenesteyting f.eks. innenfor barnevern, kommunaltekniske tjenester osv.

## Høringssspørsmål

Dersom Kirkemøtet beslutter en ordning med prostifellesråd;

40. Hvilke av de tiltakene som er nevnt nedenfor er viktig for å opprettholde og videreutvikle en god relasjon mellom kirke og kommune? [For hvert alternativ: Svar på en skala fra 1-5, der 5 er veldig viktig, mens 1 er helt uviktig]
- a. Videreføre en én til én-relasjon mellom kommune og prostifellesrådet i forbindelse med budsjettprosesser og annet samarbeid mellom kirke og kommune, slik det i dag er det mellom kommunene og fellesrådet.
  - b. Skille mellom driftsbudsjett og investeringsbudsjett, slik at kommunene kan være sikre på at investeringer som kommunen gjør kommer kommunen til gode.
  - c. Styrke kirkens rolle som samskappingsaktør for kommunene, ved å skape nye tilbud sammen og samarbeide om eksisterende prosjekt.
  - d. Annet; spesifiser i fritekst

## 13. En ny prostistruktur

### Slik er det i dag

De fleste prostier omfatter flere kirkelige fellesråd og dermed også kommuner, men det finnes også eksempler på store kommuner som utgjør ett prosti, eller det er flere prostier i en kommune.

### Müller-Nilsen-utvalgets anbefaling

Hovedutvalget har vurdert at dagens prostistruktur ikke gjennomgående bør legges til grunn for en ny kirkelig organisering, men at en slik ny struktur bør utredes videre, jf. avsnitt 12.2 og kapittel 13 i rapporten. Utvalget har lagt til grunn at det bør legges til rette for en lokal forankret prosess innenfor et nasjonalt regelverk. Det er bispedømmerådene som skal fastsette den nye strukturen iht. det samme regelverket.

Utvalgets utgangspunkt har vært at prostifellesrådene må være store nok til å drive effektivt, legge til rette for flere heltidsstillinger, rekruttere kvalifiserte ansatte og bygge fagmiljøer. Samtidig må prostiet være nært nok, må forstå lokalforhold, opprettholde kommunenes finansieringsvilje og legge til rette for lokalt eierskap og engasjement. Prosessen bør i stor grad vektlegge lokale initiativ og ønsker, og balansere disse hensynene:

1. Medlemsstørrelse
2. Geografisk størrelse
3. Identitet/naturlig område
4. Antall sokn
5. Antall prostier i bispedømmet
6. Antall kommuner

7. Kjente strukturer i kirken og samfunnet
8. Andre særlige hensyn (ivaretagelse av samisk kirkeliv, storbyene, nylig sammenslåtte kommuner)

### Hørings spørsmål

41. I hvilken grad mener dere utvalget har pekt på de relevante hensynene som det bør legges vekt på ved fastsetting av nye prostigrener. Svar på en skala fra 1-5 der 5 er veldig relevant, mens 1 er veldig irrelevant. Er det eventuelt andre hensyn som bør vektlegges? [Fritekst]
42. I hvilken grad oppleves dagens prostigrener som hensiktsmessige for etablering av prostifellesråd? [Svært hensiktsmessig / Nokså hensiktsmessig / Verken eller / Nokså lite hensiktsmessig / Svært lite hensiktsmessig].
43. Andre synspunkter på prostistrukturen, for eksempel hva som er en egnet størrelse på et nytt arbeidsgiverorgan? [Fritekst]

## 14. Samisk kirkeliv

### Slik er det i dag

Den norske kirkes demokratiske organer rommer samisk selvbestemmelse og medbestemmelse. I strategiplan for samisk kirkeliv 2019–2027 vises det til at selvbestemmelse i Den norske kirke skjer ved at det finnes egne demokratiske myndighetsrom der samer selv har ansvar og mulighet til å utforme sitt eget kirkeliv. Medbestemmelse handler om mulighetene for deltakelse og påvirkning i beslutningsprosesser.

Samisk kirkelig valg møte er et representativt organ for samisk kirkeliv i Den norske kirke som skal bidra til å verne og fremme samisk kirkeliv. Valgmøtet er en arena både for valg, demokratiske prosesser og drøfting av sentrale fagspørsmål innenfor samisk kirkeliv. Samisk kirkeråd er Kirkemøtets organ for samisk kirkeliv, valgt av Kirkemøtet etter nominasjon fra Samisk kirkelig valg møte.

Samisk medbestemmelse i kirke demokratiet sikres i dag blant annet gjennom særskilt samisk representasjon i de tre nordligste bispedømmerådene og dermed i Kirkemøtet, og ved at Samisk kirkeråd deltar i den forberedende rådsbehandlingen av saker til Kirkemøtet. Videre er Samisk kirkeråds leder fullverdig medlem av Kirkemøtet og har møterett i Kirkerådet.

Indre Finnmark prosti og Saemien Åålmege (sørsamisk menighet) har et særlig ansvar for å ha kunnskap og kompetanse innenfor samisk språk og samisk kirkeliv i hhv. nordsamiske og sørsamiske områder.

### Müller-Nilsen-utvalgets forslag

Müller-Nilsen-utvalget hadde i mandatet sitt at det skulle ivareta samisk kirkeliv i utredningen. Utvalget har lagt til grunn at det betyr at en ny modell for kirkelig organisering fortsatt må legge til rette for at menigheter skal kunne tilby kirkelige tjenester på samisk språk, med forankring i den samiske kulturen. Dette er hensyn som gjelder for samisk kirkeliv i hele landet og særlig i forvaltningsområdet for samisk språk.

For å hindre at en ny organisering har en negativ effekt på samisk kirkeliv, foreslo utvalget å ha en egen samisk representant i de prostifellesråd som inkluderer et eller flere sokn som ligger i en kommune innenfor forvaltningsområdet for samisk språk. Den konkrete valgordningen for en samisk representant i prostifellesrådet, mener utvalget burde utredes

videre med involvering av Samisk kirkeråd, de tre bispedømmene med et særskilt ansvar for samisk kirkeliv og andre aktører innenfor samisk kirkeliv. Utvalget mener også at valgbarhetskriterier burde avgjøres etter konsultasjon med Samisk kirkeråd, og det vises det til arbeidet som er gjort knyttet til valgbarheten til samisk kirkelig valg møte som en modell. Der er følgende ansett som valgbar: Valgbar (...) er de som oppfyller følgende vilkår: a) har kirkelig stemmerett og, b) oppfatter seg selv som same og som enten har samisk som hjemmespråk, eller har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller c) har annen tilknytning til samisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av Samisk kirkeråd.

Utvalget hadde som mandat særlig å utrede et nytt organ på prostinivå, og utvalget har derfor ikke vurdert samisk representasjon i menighetsråd.

Utvalget foreslår å videreføre dagens samiske representasjon i både de tre nordligste bispedømmerådene, Kirkemøtet og Kirkerådet.

### Høringsspørsmål

44. Bør det velges en egen samisk representant i prostifellesrådet i de prostiene som har minst ett sokn som ligger i forvaltningsområdet for samisk språk? [Ja / Nei / Begrunnelse]
45. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering på lokalt nivå? [Fritekst]
46. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering med folkevalgt organ på prostinivå? [Fritekst]
47. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i en ny kirkelig organisering på nasjonalt nivå? [Fritekst]

## 15. Andre innspill eller synspunkter

### Høringsspørsmål

48. Dersom dere har andre innspill eller synspunkter til rapporten eller saken om kirkelig organisering kan de skrives her [Fritekst]



## DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	411	21/03700-2	

Saksordfører: Turid T Håland

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
82/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

### Kirkemøtesaker - forberedelse i bispedømmerådet

#### Saksorientering

Sakspapirene til Kirkemøtet 11.-16. nov. 2021 er sendt ut direkte til medlemmene av Kirkemøtet fra Kirkerådet.

Etter avtale med bispedømmerådets nestleder legges det opp til en gjennomgang/samtale i bispedømmerådet omkring sakene til Kirkemøtet. Fint om bispedømmerådets medlemmer i de ulike komiteene eventuelt kan orientere om sine saker dersom dette er ønskelig.

#### Forslag til vedtak

Sakene til Kirkemøtet ble gjennomgått og samtalt om i bispedømmerådet

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Grethe Ruud Hansen	421	18/01713-23	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
83/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

Eventuelt 09.11.2021

**Saksorientering**

Skriv inn teksten her.

**Forslag til vedtak**

Skriv inn teksten her.



# DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Grethe Ruud Hansen	421	19/04887-49	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
84/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Referatsaker 09.11.2021

### Vedlegg:

Høringsuttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd angående lovforslag om regulering av konverteringsterapi - Behandling i AU  
Søknad om økonomisk støtte til statue av biskop Rosemarie Köhn

### Saksorientering

1. Høringsuttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd angående lovforslag om regulering av konverteringsterapi – Behandling i AU
2. Søknad til økonomisk støtte til statue av biskop Rosemarie Köhn

### Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd

Notat

Ref: 21/02693-5

Dato: 11.10.2021

Møte i bispedømmerådets AU 11.10.2021

Til stede;

Leder kai Steffen Østensen

Nestleder Markus Westermoen

Biskop Stein Reinertsen

Fra administrasjonen

Stiftsdirektør Aslak Wegge (protokollfører)

Kirkefagsjef Trine H. Syvertsen

## Høringsuttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd angående lovforslag om regulering av konverteringsterapi

### Bakgrunn for saken

Agder og Telemark bispedømmeråd hadde saken til behandling i sitt møte 06.09.21, sak 67/21. Det ble da enstemmig å gi bispedømmerådets AU fullmakt til å utforme og sende inn uttalelse på rådets vegne.

### **Bispedømmerådet behandlet saken i sitt møte 11.10.21, og fattet da slikt enstemmig vedtak;**

Agder og Telemark bispedømmeråd kan ikke se at det foreslåtte forbudet mot konverteringsterapi rammer praksis kirken mener bør beskyttes. Det foreslåtte forbudet gir rom for ulike holdninger til mangfoldet av seksuelle orienteringer, også blant trossamfunn og på tvers av kulturer.

Det viktigste tiltaket for å beskytte mot uønsket konverteringsterapi er å opplyse om manglende effekt og skadevirkninger, her er fokus på barn og unge spesielt viktig.

1. Agder og Telemark bispedømmeråd vurderer det slik at Kulturdepartementets utsendte høringsnotat gir en grundig gjennomgang av blant annet relevant lovverk, og vurderer ny lovtekst som godt begrunnet og gjennomarbeidet.
2. Departementet har bedt særlig om synspunkter på enkelte punkt i lovforslaget. Agder og Telemark bispedømmeråd vil her kort redegjøre for våre synspunkt på noen av disse:

### **Spørsmål: Legaldefinisjonen av konverteringsterapi – herunder definisjonens rekkevidde når det gjelder bønn, sjelesorg og religiøs veiledning:**

**Svar:** Prester og andre ansatte i Den norske Kirke har samtaler med mennesker om eksistensielle og trosmessige spørsmål. I slike sjelesørgeriske samtaler kan innholdet også være seksuell orientering. Det er viktig å vise respekt for konfidentens integritet i samtaler med mennesker som strever med kjønnsinkongruens eller har blitt utsatt for utilbørlig press eller hatefulle ytringer for sin seksuelle orientering. Det

Postadresse: E-post: [agder.bdr@kirken.no](mailto:agder.bdr@kirken.no)

Telefon: +47 38 10 51

Saksbehandler

Postboks 208  
4662 KRISTIANSAND SWeb: [www.kirken.no/agder](http://www.kirken.no/agder)  
Org.nr.:818 066 872

20

Telefaks:

Aslak Wegge

er også vesentlig at sjelesørger holder seg til sin rolle som medvandrer i eksistensielle spørsmål. Sjelesorgsamtaler er medvandring – ikke behandling. Handlinger som bærer preg av å være del av en prosess med formål om å få en annen til å endre eller fornekte sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet skal ikke forekomme i det sjelesørgeriske rom eller i noen form for forbønnshandling. Det betyr at hvordan man ordlegger seg for eksempel under en forbønnshandling vil være viktig. En konfident som uttrykker ønske om forbønn for å endre sin seksuelle orientering, bør ikke bli avvist – men klokt veiledet. Det bør være mulig å be for vedkommende med formuleringer som uttrykker omsorg.

**Spørsmål: Bør det være et absolutt forbud mot å utføre konverteringsterapi overfor barn mellom 16 og 18 år?**

**Svar:** Det er tradisjon for å gi barn og unge en økende grad av selvbestemmelsesrett i takt med alder. I denne saken vil det være mulig å argumentere for å legge til grunn både den religiøse myndighetsalderen og den helseettslige myndighetsalder. Vi mener imidlertid at i en sak som dette, vil det være klokt å anvende et forbud lagt til høyest mulig alder – altså myndighetsalderen som er 18 år. Dette begrunner vi ut ifra hensynet til den enkeltes utvikling av egen identitet i ungdomstiden, der det kan være ulikt hvor «moden» den enkelte er, og av den grunn ønsker vi at forbudet settes til høyest mulig alder.

**Spørsmål: Bør et forbud mot å medvirke til at barn mottar konverteringsterapi i utlandet være betinget av at det foreligger forledelse eller utilbørlig press – eller bør et slikt forbud være mer vidtrekkende (kap 9.2)?**

**Vurdering:** Ikke relevant for bispedømmerådet å ta stilling til.

**Spørsmål: Bør de foreslåtte straffebudene plasseres i straffeloven eller i en ny spesiallov?**

**Vurdering:** Ikke relevant for bispedømmerådet å ta stilling til.

**Spørsmål: Bør det foreslås et forbud mot å markedsføre konverteringsterapi, og hvordan skal et slikt forbud eventuelt utformes og håndheves?**

**Svar:** Agder og Telemark bispedømmeråd mener at dersom det ikke allerede er dekket innenfor eksisterende lovverk, så bør det innføres et forbud mot å markedsføre konverteringsterapi.

Vi mener at signaleffekten med å innføre et slikt forbud er viktigere enn selve utformingen og håndhevingen av det, fordi man da tydeliggjør hva vi som samfunn mener om konverteringsterapi som noe som ikke skal forekomme.

3. Agder og Telemark bispedømmeråd vil understreke viktigheten av at trosfriheten settes høyt i Norge, og denne bør fortsatt fremheves som en selvsagt rettighet. Retten til å *mene* at konvertering er mulig skal forsvares, men vi tar avstand fra alle forsøk på å utøve konverteringsterapi i noen som helst form.



**Fra:** Arve Juritzen <arve@juritzen.no>  
**Sendt:** onsdag 13. oktober 2021 20:10  
**Til:** Aslak Wegge  
**Kopi:** Agder-bdr  
**Emne:** Statue av biskop Rosemarie Köhn

## **Kjære Stiftsdirektør ASLAK WEGGE, Agder og Telemark bispedømmeråd.**

Det finnes kun 80 statuer av kvinner i det offentlige rom i Norge\* og kun én er fra Den norske Kirke. Dette må vi gjøre noe med!

Lørdag 20. mai 2023 er det 30 år siden Norden fikk sin første kvinnelige biskop. Vårt mål er at vi denne dagen kan avduke en statue av biskop Rosemarie Köhn plassert foran Hamar domkirke.

Biskop Köhns bidrag til utviklingen av Den norske Kirke og hennes symbolverdi er nasjonal, og vi håper derfor også ditt bispedømme vil bidra økonomisk til denne nasjonale markeringen.

I samarbeide med Hamar kommune, Hamar bispedømme og Hamar domkirkes menighetsråd har vi arbeidet frem prosjektet.

Billedhugger Merete Sejersted Bodtker [www.3dimentional.no](http://www.3dimentional.no) er valgt på grunn av sine lange erfaring med å lage statuer som portretterer mennesker i bevegelse.

Under ser du bilder av hennes modell der biskop Köhn har forsert motbakken og kan skue utover og fremover.

Her ser du video av modellen: <https://vimeo.com/622358126>

Hamar kommune vil dekke grunnarbeidet, Hamar Bispedømme bidrar økonomisk, men vi må skaffe til veie 1.4 millioner for å skape og støpe statuen i bronse.

Vi håper ditt bispedømme ønsker å bidra økonomisk, og søker med dette om støtte til å finansiere statuen.

Bidrag kan også gis innenfor neste års budsjett.

Biskop Roses stiftelse er bestiller av statuen og ansvarlig for finansieringen.

Stiftelsen er under etablering med bistand fra advokat Bjørn O. Øiulfstad, daglig leder i Stiftelsesforeningen.

Vi har inngått en intensjonsavtale med UNIFOR om forvaltning og regnskapsførsel. UNIFOR er underlagt Universitetet i Oslo og administrerer 2,6 milliarder for over 200 stiftelse.

Vi håper på deres støtte og jeg gir med glede ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen

Arve Juritzen

Initiativtaker til Biskop Roses stiftelse (under etablering)

Tlf: 41 60 78 03



# Biskop Roses stiftelse

*– Ingen tro er for liten!*



\*«Fast Plass – Norske kvinner på sokkel» av Hilde Herming og Nora C. Nerdrum, Forlaget Press 2017.

**DEN NORSKE KIRKE**

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

<b>Saksbehandler</b>	<b>Arkivkode</b>	<b>Arkivsak</b>	<b>Ugradert</b>
Grethe Ruud Hansen	421	19/04887-50	

<b>Saksnummer</b>	<b>Råd/utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
85/21	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	09.11.2021

## Orienteringssaker 09.11.2021

**Saksorientering**

1. Orientering fra biskopen
2. Orientering fra bispedømmerådets medlemmer
3. Orientering fra stiftsdirektøren

**Forslag til vedtak**

Sakene tas til orientering